

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

SANGLAUDOS (ISPA) PROJEKTAS NR. 2000/LT/16/P/PT/002 „VIA BALTIKA KELIO IŠVYSTYMAS 2000–2003 M.“

2005 m. vasario mėn. 11 d. Nr. 1070-3-12

Vilnius
2005

VARTOJAMI SUTRUMPINIMAI

DĮS	Decentralizuota įgyvendinimo sistema
EDIS	Išplėstinė decentralizuota įgyvendinimo sistema
EK	Europos Komisija
EKD	Europos Komisijos delegacija
ES	Europos Sąjunga
FIDIC	Tarptautinės inžinierių konsultantų konfederacijos dokumentų rinkinys sutarčių sudarymui ir jų valdymui
FM	Finansų ministerija
INTOSAI	Tarptautinė aukščiausiųjų audito institucijų organizacija
ĮSP	Įgaliotasis sektoriaus pareigūnas
ĮA	Įgyvendinančioji institucija
ISPA	Stojimo struktūrinės paramos aplinkosaugai ir transportui instrumentas
ĮVP	Įgaliotasis valstybės pareigūnas
LAKD	Lietuvos automobilių kelių direkcija – galutinis paramos gavėjas
NF	Nacionalinis fondas
NFD	Nacionalinio fondo departamentas - mokėjimo institucija
PRAG	Praktinis <i>Phare</i> , <i>Ispa</i> ir <i>Sapard</i> sutarčių sudarymo procedūrų vadovas
SFMIS	ES struktūrinių fondų ir ES sanglaudos fondo informacinė kompiuterizuota valdymo ir priežiūros sistema
TID	Transporto investicijų direkcija – įgyvendinančioji institucija
VAS	Vidaus audito skyrius
VAT	Vidaus audito tarnyba
VBAM	Kompiuterizuota Valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimų sistema
VĮ	Valstybinė įmonė

TURINYS

1. SANTRAUKA.....	4
1.1. ĮVADAS.....	4
1.2. AUDITO TIKSLAI.....	4
1.3. AUDITO REZULTATŲ APIBENDRINIMAS	5
1.4. IŠVADOS DĖL ATITIKIMO FINANSINIO MEMORANDUMO REIKALAVIMAMS.....	7
1.5. KITI KLAUSIMAI.....	7
2. AUDITO METODAI.....	8
2.1. BENDRA INFORMACIJA APIE PROJEKTĄ.....	8
2.2. AUDITO APIMTIS IR METODAI.....	8
2.3. BENDRAS REIKŠMINGUMO IR PATIKIMUMO LYGIS	13
3. ISPA / SANGLAUDOS FONDAŲ ADMINISTRUOJANČIŲ INSTITUCIJŲ STRUKTŪROS POKYČIAI...14	
3.1. ES PROGRAMŲ VALDYMO DEPARTAMENTO – VADOVAUJANČIOS INSTITUCIJOS STRUKTŪRA IR PRIEŽIŪROS KOMITETAS.....	14
3.1.1. Vadovaujančioji institucija.....	14
3.1.2. Priežiūros komitetas	15
3.1.3. Vidaus audito skyrius	15
3.2. NACIONALINIO FONDO DEPARTAMENTO – MOKĖJIMO INSTITUCIJOS STRUKTŪRA	16
3.2.1. Vidaus audito skyrius	16
3.3. TRANSPORTO INVESTICIJŲ DIREKCIJOS – ĮGYVENDINANČIOS INSTITUCIJOS STRUKTŪRA..16	
3.3.1. Vidaus audito skyrius.....	17
3.4. LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS – GALUTINIO PARAMOS GAVĖJO STRUKTŪRA.....	17
3.4.1. Vidaus audito tarnyba.....	18
4. AUDITO REZULTATAI	19
4.1. PROJEKTO IŠLAIDŲ TINKAMUMAS APMOKĖTI.....	19
4.1.1. Rangovo padarytų išlaidų tinkamumas apmokėti.....	20
4.1.2. Nepriklausomų techninės priežiūros vykdytojų padarytų išlaidų tinkamumas apmokėti.....	20
4.2. PROJEKTO GALUTINĖ ATASKAITA.....	22
4.3. VIEŠUMO PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMAS	23
4.4. INSTITUCIJŲ VIDAUS KONTROLĖS VERTINIMO IR DETALIAUS TESTAVIMO REZULTATAI	25
4.4.1. Finansų ministerijos Europos Sąjungos programų valdymo departamentas – vadovaujančioji institucija	25
4.4.2. Transporto investicijų direkcija – įgyvendinančioji institucija	29
4.4.2.1. Vidaus audito skyrius	34
4.4.3. Lietuvos automobilių kelių direkcija – galutinis paramos gavėjas.....	36
4.4.3.1. Investicijų skyrius	38
4.4.3.2. Projektų įgyvendinimo skyrius.....	38
4.4.3.3. Vidaus audito tarnyba.....	47
1 PRIEDAS. SANGLAUDOS (ISPA) PROJEKTO „VIA BALTIKA KELIO IŠVYSTYMAS 2000–2003“	
REKOMENDACIJOS.....	49
2 PRIEDAS. POAUDITINĖ VEIKLA.....	53

1. SANTRAUKA

1.1. ĮVADAS

Seimo 2003-07-01 nutarimu Nr. IX-1667 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti Europos Sąjungos finansinės paramos auditus“ Valstybės kontrolei pavesta atlikti ISPA programos projektų auditus ir teikti Finansų ministerijai ir atitinkamoms institucijoms šių auditų ataskaitas ir išvadas.

Valstybės kontrolės pavedimu 2004-06-15 Nr. 1070-3 atlikome Sanglaudos (ISPA) projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/002 „Via Baltika kelio išvystymas 2000–2003 m.“ baigiamąjį auditą, privalomą pagal ISPA Finansinio memorandumo III.1 priedo III skyriuje pateiktus reikalavimus Bendrijos pagalbos likučio mokėjimui. Pagal minėtus reikalavimus prie projekto galutinės išlaidų pažymos ir galutinio mokėjimo paraiškos turi būti pridedama nepriklausomo auditoriaus išvada parengta pagal ISPA Finansinio memorandumo III.4.c priede pateiktą formą.

Auditas pradėtas 2004-06-15, baigtas 2005-02-11. Audito ataskaitoje pateikta iki 2004-12-31 turėta informacija ir jos vertinimai.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, kurie parengti vadovaujantis INTOSAI ir Nacionaliniais audito standartais.

1.2. AUDITO TIKSLAI

Sanglaudos (ISPA) projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/002 „Via Baltika kelio išvystymas 2000–2003 m.“ auditas atliktas siekiant atsakyti, ar:

- Projekto galutinė išlaidų pažyma, išlaidų ataskaita ir mokėjimo paraiška visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi padarytas išlaidas.
- Projektas įgyvendintas pagal ISPA Finansiniame memorandume nustatytus reikalavimus.
- Institucijose, administruojančiose ISPA / Sanglaudos programą, sukurta vidaus kontrolės sistema tenkina minimalius ISPA Finansiniame memorandume nustatytus reikalavimus¹.
- Projekto galutinė ataskaita parengta pagal Finansinio memorandumo reikalavimus ir joje tinkamai atspindėtas projektui nustatytų tikslų pasiekimas.

¹ Vertintas valdymo ir kontrolės sistemos atitikimas ir Komisijos reglamentui (EB) Nr. 1386/2002 nustatančiam išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1164 / 94 įgyvendinimo taisykles dėl Sanglaudos fondo paramos valdymo ir kontrolės sistemų bei finansinių koregavimų atlikimo tvarkos, kiek tai susiję su ISPA / Sanglaudos fondo projektus administruojančių institucijų veikla po 2004-05-01.

1.3. AUDITO REZULTATŲ APIBENDRINIMAS

Atliekant Sanglaudos (ISPA) projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/002 „Via Baltika kelio išvystymas 2000–2003 m.“ baigiamąjį auditą, nustatyta nemaža dalis pasikartojančių pastebėjimų, nurodytų Valstybės kontrolės ISPA projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/001 „IX B transporto koridoriaus rekonstrukcija“ baigiamojo audito ataskaitoje (2003-12-18 Nr. 1070-3-92). Pasikartojantys pastebėjimai pateikiami audito ataskaitos 4 dalyje ir 2 priede, todėl šioje dalyje nekartojami.

Išlaidų tinkamumas

- Vidaus kontrolės sistema nenustatė netinkamų išlaidų, susijusių su projekto įgyvendinimo metu panaudota netinkamos kilmės statybine medžiaga, kurios bendra vertė sudaro 66 236,00 EUR. (Žr. 4.4.3.2. dalį)
- Konkursinėje dokumentacijoje atskirai numatytos parengiamosios priemonės, sudaro galimybę rangovui, teikiant pasiūlymus ir atliekant statybos darbus įskaičiuoti tas pačias netiesiogines išlaidas du kartus ir tuo padidinti viso projekto vertę. (Žr. 4.4.3.2. dalį)

Vidaus kontrolės sistema

- Sukurta Sanglaudos fondo valdymo ir kontrolės sistema gali neužtikrinti tinkamo Sanglaudos fondo valdymo ir kontrolės sistemos funkcionavimo, nes Vyriausybės 2004-06-28 nutarimo Nr. 802 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 metų rugpjūčio 24 d. nutarimo Nr. 1026 „Dėl Europos Sąjungos Sanglaudos fondo paramos administravimo Lietuvoje“ pakeitimo“ nuostatos prieštarauja Biudžeto sandaros įstatymui. (Žr. 4.4.1. dalį)
- Neįsteigtas Sanglaudos fondo priežiūros komitetas (įskaitant *ad hoc* priemones), nepatvirtinta komiteto narių sudėtis ir darbo reglamentas. (Žr. 4.4.1. dalį)
- Sanglaudos fondo projektus administruojančių institucijų NFD, TID, LAKD darbo procedūrose nėra vientisos sistemos, užtikrinančios greitą ir tinkamą galutinės ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos administravimą. (Žr. 4.4.3. dalį)
- Finansų ministerijoje nėra patvirtintos tvarkos, užtikrinančios, kad Vidaus audito skyrius gautų visas audito ataskaitas, susijusias su ES lėšų administravimu FM, ir galėtų su jomis susipažinti. (Žr. 4.4.1. dalį)
- Vadovaujančioje institucijoje (FM) nėra, o TID ir LAKD iki 2004-12-31 nebuvo patvirtinto Sanglaudos fondo procedūrų vadovo. Audito metu Vadovaujančioji institucija (FM), TID ir LAKD administruodamos ISPA / Sanglaudos fondo projektus vadovavosi ISPA programos darbo procedūrų vadovais. (Žr. 4.4.1, 4.4.2., 4.4.3. dalis)

- TID projekto įgyvendinimo metu naudojo mokėjimo paraiškų tikrinimo lapus, kurių struktūra ir juose numatyti klausimai skiriasi nuo patvirtintame darbo procedūrų vadove numatyto patikros lapo. (Žr. 4.4.2. dalį)
- Nustatytas Statybos įstatymo ir statybos techninių reglamentų atitinkamų reikalavimų nesilaikymas. (Žr. 4.4.3. ir 4.4.3.2. dalį)
- ES paramą administruojančios institucijos (TID ir LAKD) neužtikrina rekomendacijų, susijusių su technine priežiūra, įgyvendinimo. Projekto įgyvendinimo metu kai kuriose institucijose nebuvo reglamentuota įvairių audito ir kitų patikrinimus atliekančių institucijų pateiktų pastabų, rekomendacijų vykdymo tvarka. (Žr. 4.4.3. dalį)
- Nustatytas Statybos įstatymo ir statybos techninių reglamentų atitinkamų reikalavimų techninei priežiūrai nesilaikymas (Žr. 4.4.3.2. dalį)

Viešųjų pirkimų procedūrų laikymasis

- Neužtikrinamas Komisijos reglamento (EB) Nr. 16 / 2003 nuostatų vykdymas, nes LR teisės aktuose nėra numatyta įgyvendinančiosios institucijos teisė dalyvauti galutinio paramos gavėjo sudarytos viešojo pirkimo komisijos darbe. (Žr. 4.4.1. dalį)
- Pasiūlymai konkursui buvo vertinami pažeidžiant pasiūlymų galiojimo terminus. (Žr. 4.4.2. dalį)
- Pervertinant konkursinius pasiūlymus vertinimo komiteto posėdžių trukmė buvo apie du kartus trumpesnė negu pirmojo vertinimo etapo, nors buvo vertinami tie patys pasiūlymų dokumentai. (Žr. 4.4.2. dalį)
- I ir II projekto dalies konkursinių pasiūlymų vertinimo metu buvo nesilaikoma nustatyto posėdžių grafiko. (Žr. 4.4.2. dalį)

Vidaus auditas

- Susisiekimo ministerijos VAS vidaus audito ataskaitoje nebuvo tinkamai ir pakankamai atskleistas vienas iš projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/002 vidaus auditui nustatytų tikslų – patikrinti ne mažiau kaip 15 proc. per ataskaitinį laikotarpį tinkamų lėšų. (Žr. 4.4.2.1. dalį)
- Susisiekimo ministerijos VAS neturi metodikos, skirtos 15 proc. Sanglaudos fondo lėšų atrankiniam patikrinimui atlikti. (Žr. 4.4.2.1. dalį)
- LAKD Vidaus audito tarnybos vyriausiajam auditoriui vadovybė paveda atlikti darbus, nesusijusius su vidaus audito funkcija. (Žr. 4.4.3.3. dalį)

Viešumo priemonių įgyvendinimas

- Įgyvendinti ne visi ISPA Finansinio memorandumo III.6 priede patvirtinti reikalavimai informavimo ir viešumo priemonėms. (Žr. 4.3. dalį)

1.4 IŠVADOS DĖL ATITIKIMO FINANSINIO MEMORANDUMO REIKALAVIMAMS

Projektą administruojančių institucijų (FM, TID, LAKD) vidaus kontrolės sistema projekto įgyvendinimo metu tik iš dalies atitiko minimalius vidaus kontrolės sistemai nustatytus Finansinio memorandumo reikalavimus, nes:

- Vidaus kontrolės sistema nenustatė netinkamų išlaidų, susijusių su projekto įgyvendinimo metu panaudota netinkamos kilmės statybine medžiaga, kurios bendra vertė sudaro 66 236,00 EUR.
- Projekto įgyvendinimo pradžioje ne visose institucijose buvo aprašytos darbo procedūros.
- Nepakankama perduotų funkcijų vykdymo kontrolė.
- Neužtikrinta Statybos įstatymo ir statybos techninių reglamentų laikymosi kontrolė, t. y. ne visada tinkamai įforminami statybos darbų dokumentai, todėl nebuvo pakankama audito seka.
- Ne visais atvejais projekto duomenų atsekamumas buvo pakankamas.
- Įgyvendintos ne visos išorės ir vidaus auditorių rekomendacijos, ypač susijusios su techninės priežiūros atlikimu.

1.5. KITI KLAUSIMAI

Valstybiniame audite dalyvavo Finansinio audito 7-ojo departamento direktorius ir dvi valstybinės auditorės:

Tomas Mackevičius – departamento direktorius,

Vilma Grikšienė – vyresnioji valstybinė auditorė (audito grupės vadovė),

Eleonora Čaikovskaja – valstybinė auditorė.

Kelių rekonstrukcijos klausimais konsultavo valstybinis auditorius, turintis statybų audito patirtį: Algimantas Žiliukas – Veiklos audito 1-ojo departamento vyresnysis valstybinis auditorius.

2. AUDITO METODAI

2.1. BENDRA INFORMACIJA APIE PROJEKTĄ

Pagal 2001-01-31 pasirašytą ISPA Finansinį memorandumą Nr. 2000/LT/16/P/PT/002 projektas „Via Baltika kelio išvystymas 2000–2003 m.“ (toliau tekste projektas) buvo vykdomas 2 etapais. Projekto pirmoji dalis įgyvendinta 2003 m. rugpjūčio mėnesį, antroji dalis įgyvendinta 2003 m. lapkričio mėnesį.

Projekto tikslas – pagerinti I transporto koridoriaus kelio kokybę, užtikrinančią atitiktį Europos Sąjungos standartams, sukurti vienodas sąlygas visame *Via Baltika* kelyje, užtikrinti ES reikalavimus atitinkančią eismo saugą ir aplinkosaugą.

Įgyvendinus projektą buvo:

- Įrengtos 4 skirtingų lygių sankryžos: dvi sankryžos prie Marijampolės, Garliavos sankryža, Nausodės sankryža Panevėžio aplinkkelyje.
- Nutiesti kelio ruožai, kurių bendras ilgis 13,4 km.

Pirmos projekto dalies darbus atliko konkurso būdu išrinktas rangovas AB „Alkesta“, antros dalies – rangovas UAB „Kauno tiltai“. Abu išrinkti rangovai turi ilgametę kelių tiesimo, viadukų statymo ir rekonstravimo patirtį. Su pirmos projekto dalies rangovu sutartis pasirašyta 2002-01-28, modernizuotas kelias 2003-08-14 pripažintas tinkamu naudoti. Su antros projekto dalies rangovu sutartis pasirašyta 2002-08-06, modernizuotas kelias 2003-11-26 pripažintas tinkamu naudoti.

ISPA projekto nepriklausomą techninę priežiūrą vykdė užsienio bendrovės „Kampsax“ ir „Safege Consulting Engineers“, su kuriomis buvo pasirašytos struktūrinės sutartys, o suteiktos paslaugos apmokėtos iš projekto lėšų. Įgyvendinant antrą projekto dalį pasibaigė bendrovės „Safege Consulting Engineers“ techninės priežiūros sutarties galiojimo laikas. Vėlesniai nepriklausomai techninei priežiūrai atlikti buvo pasamdyta „Schneider & Partner Ingenieur – Consult Kronach / Germany“ bendrovė, kuriai už paslaugas apmokėta tik iš valstybės biudžeto lėšų.

Projektui finansuoti numatytas 75 proc ISPA programos ir 25 proc. bendrojo finansavimo lėšų santykis.

2.2. AUDITO APIMTIS IR METODAI

Sanglaudos (ISPA) projektui „Via Baltika kelio išvystymas 2000–2003 m.“ finansuoti pasirašytame 2000/LT/16/P/PT/002 Finansiniame memorandume numatyta maksimali ISPA

programos lėšomis finansuotina suma sudaro² 11 579 000,00 EUR (75 proc.), atitinkamai bendrojo finansavimo lėšų dalis sudaro 3 859 666,67 EUR (25 proc.), visa bendra projekto vertė – 15 438 666,67 EUR. Įgyvendinus projektą, faktiškai rangovų ir techninės priežiūros vykdytojų padarytos ir apmokėtos išlaidos sudaro 17 627 716,04 EUR.

Projekto I-osios dalies apmokėtos išlaidos sudaro 9 504 883,08 EUR, iš jų: ISPA dalis, apmokėta iš ISPA programos lėšų – 7 128 662,28 EUR, bendrojo finansavimo dalis, apmokėta iš valstybės biudžeto lėšų – 2 376 220,80 EUR.

Projekto II-osios dalies apmokėtos išlaidos sudaro 8 122 833,00 EUR, iš jų: ISPA dalis, apmokėta iš ISPA programos lėšų – 2 134 210,85 EUR, ISPA dalis, laikinai apmokėta iš valstybės biudžeto lėšų – 2 316 127,15 EUR, bendrojo finansavimo dalis, apmokėta iš valstybės biudžeto lėšų – 1 483 445,00 EUR ir Finansiniame memorandume patvirtintą bendrą projekto vertę viršijusi dalis, apmokėta iš valstybės biudžeto lėšų – 2 189 050,00 EUR.

1-oje lentelėje pateikiami duomenys apie Finansiniame memorandume numatytas lėšas projekto vykdymui bei apie jų panaudojimą projekto darbams finansuoti ir nepriklausomos techninės priežiūros išlaidoms apmokėti.

1 lentelė

Projektui numatytos lėšos pagal Finansinį memorandumą bei šių lėšų panaudojimas

Finansinio memorandumo / sutarties apibūdinimas	Projekto vykdytojo pavadinimas	Finansinio memorandumo / sutarties vertė, EUR			Mokėjimai, EUR			
		ISPA	Bendras finansavimas	Iš viso	ISPA dalies mokėjimas ISPA lėšomis ir bendrojo finansavimo lėšomis (75 proc.)	Bendrojo finansavimo lėšos (25 proc.)	Valstybės biudžeto lėšos (14,1 proc.) Viršyta Finansiniame memorandume patvirtinta suma	Iš viso
Finansinis memorandumas 2000/LT/16/P/PT/002		11.579.000	3.859.666,67	15.438.666,67				
Pagal Finansinį memorandumą pasirašytos sutartys:								
Projekto I dalis	AB „Alkesta“	6.896.037	2.298.679	9.194.716	7.101.714,00	2.367.238,00		9.468.952,00
Techninė priežiūra	Kampsax	34.668	11.556	46.224	26.948,00	8.983,04		35.931,04
Projekto II dalis	AB „Kauno tiltai“	6.387.326	2.129.109	8.516.435	4.415.670,00	1.471.889,00	2.189.050,00	8.076.609,00
Techninė priežiūra	„Safege Consulting Engineers“	27.686	9.229	36.915	34.668,00	11.556,00		46.224,00
Pasirašytų sutarčių suma, iš viso:		13.345.717	4.448.573	17.794.290				
Mokėjimai, iš viso (1)					11.579.000,00	3.859.666,04	2.189.050,00	17.627.716,04
Netinkamos išlaidos (2)								66.236,00
Galutinėje išlaidų pažymoje EK deklaruota tinkamų išlaidų suma (3=1-2)								17.561.480,04

² ISPA projekto 2000/LT/16/P/PT/002 Finansinio memorandumo 3 straipsnyje numatyta maksimali ISPA programos finansuojama suma – 11 579 000,00 EUR sudaranti 75 proc. projekto vertės. Siekiant užtikrinti minėtos sąlygos vykdymą projekto įgyvendinimo metu bendrojo finansavimo dalis ir bendra projekto vertė buvo apskaičiuota atsižvelgiant į Finansiniame memorandume patvirtintą ISPA programos maksimalią finansuotiną sumą.

Valstybės kontrolė atliko ISPA projekto 2000/LT/16/P/PT/001 „IX B transporto koridoriaus rekonstrukcija“ baigiamąjį auditą, kurio metu buvo įvertinta NFD, TID ir LAKD vidaus kontrolės sistema, institucijų struktūra, vidaus audito rezultatai, apskaitos sistema, informacinių sistemų strategija, personalo politika, finansinė kontrolė, pateiktos rekomendacijos dėl ISPA programos administravimo tobulinimo ir minėtų institucijų vidaus kontrolės stiprinimo. Kadangi ISPA projektas įgyvendintas 2003 m. lapkričio mėn. 26 d., o prieš tai minėtas auditas pabaigtas 2003 m. gruodžio mėn. 18 d., audito metu, vertindami valdymo ir vidaus kontrolės sistemą bei planuodami savarankiškas audito procedūras, pasinaudojome ISPA projekto 2000/LT/16/P/PT/001 „IX B transporto koridoriaus rekonstrukcija“ baigiamojo audito rezultatais.

Audito metu vertinome FM, TID ir LAKD padalinių veiklą, susijusią su ISPA / Sanglaudos fondo projektų administravimu tiek projekto įgyvendinimo, tiek audito metu (iki 2004-12-31).

Vertindami, ar galutinė išlaidų pažyma, išlaidų ataskaita ir mokėjimo paraiška yra paremtos teisėtais ir taisyklingais sandoriais bei mokėjimais, ar projektas įgyvendintas pagal Finansiniame memorandume nurodytus reikalavimus:

- Atlikome galutinės išlaidų pažymos, išlaidų ataskaitos duomenų suderinimą su pirminiais dokumentais, atliktais mokėjimais ir apskaitos duomenimis,
- Vertinome projekto išlaidų tinkamumą apmokėti,
- vertinome (*ex-post*) darbų sutarčių sudarymą ir atitikimą PRAG reikalavimams,
- Įvertinome, ar projekto galutinė ataskaita parengta pagal Finansinio memorandumo reikalavimus ir joje tinkamai atspindėtas projektui nustatytų tikslų pasiekimas,
- Vertinome viešumo priemonių įgyvendinimą,
- Patikros vietoje metu atlikome šiuo metu vykdomo Sanglaudos (ISPA) projekto Nr. 2002/LT/16/P/PT/007 „IX B transporto koridoriaus vystymas 2003–2004 m.“ techninės priežiūros veiklos vertinimą.

Mes neatlikome TID ir LAKD Sanglaudos fondo darbo procedūrų vadovų vertinimo, nes jie buvo patvirtinti tik 2004-12-31.

Audituojamo projekto paslaugų sutarčių sudarymo vertinimo neatlikome, kadangi paslaugų sutarčių sudarymo vertinimas (*ex-post*) atliktas ISPA projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/001 „IX B transporto koridoriaus rekonstrukcija“ baigiamojo audito metu.

Įvertinę Susisiekimo ministerijos VAS atlikto ISPA projekto audito ataskaitoje pateiktą informaciją, mes negalėjome įsitikinti 15 proc. tinkamų išlaidų patikrinimo tinkamumu. Todėl, atlikdami baigiamąjį auditą ir rengdami baigiamąją audito deklaraciją, VAS audito rezultatais pasinaudoti negalėjome ir atitinkamai papildomo užtikrinimo iš VAS atlikto darbo negavome. (Žr. 4.4.2.1. dalį).

Siekdami nustatyti, ar galutinė išlaidų pažyma, išlaidų ataskaita ir mokėjimo paraiška yra teisingos ir paremtos teisėtais sandoriais ir tinkamos apmokėti pagal Finansinio memorandumo reikalavimus, atlikome *duomenų suderinimo* ir *detalesnius testus* bei *patikras vietoje* pagal baigtumo, tikrumo, įvertinimo, taisyklų ir atskleidimo tvirtinimus, nurodytus Valstybinio audito reikalavimuose.

Siekdami įsitikinti, ar parengtose galutinėje išlaidų pažymoje, išlaidų ataskaitoje ir mokėjimo paraiškose pateikti duomenys yra teisingi ir paremti pirminiais dokumentais, kurių pagrindu yra parengtos mokėjimo paraiškos, galutinė išlaidų pažyma ir išlaidų ataskaitos, taip pat siekdami nustatyti, ar galutinėje išlaidų pažymoje deklaruota suma paremta NFD, TID, LAKD apskaitos sistemose esamais duomenimis, mes atlikome *duomenų suderinimo testus*.

Statybos darbų išlaidų detaliu testavimui naudojome pirminių išlaidas patvirtinančių dokumentų – atliktų darbų priėmimo aktų (2 forma) duomenis (17 545 561 EUR) pagal visas 4 648 patvirtintas darbų pozicijas. Darbų pozicijų atrankai iš atliktų darbų priėmimo aktų taikėme statistinį piniginių vienetų atrankos metodą.

Detalaus testavimo tikslas – įsitikinti, ar rangovo pateiktuose atliktų darbų priėmimo aktuose nurodyti darbai yra faktiškai atlikti ir, ar jų atlikimas yra patvirtintas įrodančiais dokumentais. Iš esamų atliktų darbų priėmimo aktuose patvirtintų 4 648 pozicijų atrinkome 93 pozicijas, kurių vertė 4 715 409,49 EUR, t. y. 26,9 proc. visų projekto statybos darbų išlaidų sumos.

Siekdami gauti papildomą užtikrinimą, kad rangovo pateiktuose atliktų darbų priėmimo aktuose nurodyti darbai yra faktiškai atlikti ir atitinka techninėje specifikacijoje pateiktus reikalavimus, mes dalyvavome atliekant *patikras vietoje* ir peržiūrėjome patikrų metu paimtų kelio dangos gręžtinių laboratorinių tyrimų išvadas. Kelio ruožai vizualiems tikrinimams atlikti ir vietos gręžtiniais paimti buvo atrinkti remiantis nustatytais rizikos veiksniais detalaus testavimo metu.

Atlikdami techninės priežiūros išlaidų detalių testavimą patikrinome 82 155,00 EUR, t. y. 100 proc. nepriklausomos techninės priežiūros padarytų išlaidų. Mokėjimo prašymuose ir sąskaitose patvirtintas darbų vertes sutikrinome su išlaidas pagrindžiančiais dokumentais – darbo laiko apskaitos žiniaraščiais, išlaidas pagrindžiančiomis sąskaitomis faktūromis, sąskaitomis.

Statybos darbų ir techninės priežiūros detalaus testavimo metu patikrinta išlaidų suma sudaro 4 797 564,57 EUR, t. y. 27,2 proc. visos projekto išlaidų sumos.

Audito metu taip pat peržiūrėjome nacionalinių ir ES audito institucijų parengtas audito ataskaitas, tiesiogiai susijusias su transporto (kelių) sektoriaus ISPA / Sanglaudos fondą administruojančiomis institucijomis ir projekto įgyvendinimu.

Atlikome auditų ataskaitose (Žr. 2 lentelę) nurodytų rekomendacijų įgyvendinimo vertinimą.

2 lentelė

Eil. Nr.	Institucija atlikusi auditą	Audito ataskaitos data	Audito ataskaitos pavadinimas	Audituotos institucijos
1	2	3	4	5
1.	LR Valstybės kontrolė	2003-12-18	ISPA projekto 2000/LT/16/P/PT/001 „IX B transporto koridoriaus rekonstrukcija“	NFD, Finansų ministerijos VAS, TID, Susisiekimo ministerijos VAS, LAKD
2.	LR Valstybės kontrolė	2004-08-03	ISPA projekto 2000/LT/16/P/PA/001 „Techninė pagalba geležinkelio Kretos koridorių IXB, IXD ir I plėtrai	TID, AB „Lietuvos geležinkeliai“
3.	LR Valstybės kontrolė	2004-06-24	ISPA projekto 2001/LT/16/P/PA/003 „Pasiruošimas Nacionaliniam fondui bei ISPA įgyvendinančioms agentūroms taikyti išplėstinės decentralizuotos įgyvendinimo sistemos (EDIS) procedūras, kuris apimtų trūkumų įvertinimo, pasiruošimo EDIS, atitikties keliams reikalavimams vertinimo etapus“	NFD, Finansų ministerijos VAS, Centrinė projektų valdymo agentūra
4.	Finansų ministerijos VAS	2003-12-03	NFD veiklos vidaus audito ataskaita	NFD
5.	Finansų ministerijos VAS	2004-08-13	ISPA programos lėšų administravimo NFD vidaus audito ataskaita	NFD
6.	Susisiekimo ministerijos VAS	2003-11-14	Apie projektų, finansuojamų iš Europos Sąjungos (ISPA) lėšų sektoriuje, įgyvendinimą	TID, LAKD
7.	Susisiekimo ministerijos VAS	2004-04-30	Apie projektų, finansuojamų iš ISPA lėšų patikras vietoje	LAKD
8.	EK	2004-04-06	EDIS for ISPA Stage IV and III audit of the management and control systems (EC Regulation 1266/1999)	NFD, Nacionalinis ISPA koordinatorius (finansinės paramos departamentas), Finansų ministerijos VAS, FM Finansų kontrolės metodologijos departamentas, TID, Susisiekimo ministerijos VAS, LAKD VAS
9.	Tarptautinė audito kompanija „Ernst&Young Baltic“	2003-11-07	Report on compliance assessment of the National fund's and ISPA implementing agencies' capacity to implement ISPA projects under the extended decentralised implementation system („EDIS“)	NFD, TID

Ataskaitos 2 priede pateiktas 2-je lentelėje išvardytų ataskaitų pastebėjimų ir rekomendacijų apibendrinimas ir jų įgyvendinimo vertinimas.

Audito rezultatai, gauti įvertinus vidaus kontrolę bei atlikus detalius testus, pateikiami 4 dalyje.

Nustatytų pastebėjimų ir rekomendacijų pobūdis

Audito metu nustatytus pastebėjimus ir rekomendacijas, ataskaitos 1 priede suskirstėme pagal svarbumo lygį:

Svarbūs pastebėjimai ir rekomendacijos – visa tai, kas turi įtakos galutinės išlaidų pažymos tikslumui ir teisingumui, ir į ką vadovaujančioji (FM) ir įgyvendinančioji (TID) institucijos turi nedelsdami atkreipti dėmesį ir imtis atitinkamų veiksmų.

Vidutinės svarbos pastebėjimai ir rekomendacijos – visa tai, kas susiję su ISPA / Sanglaudos fondo paramą administruojančių institucijų vidaus kontrolės sistema, ir į ką nedelsiant turėtų būti atkreiptas minėtų institucijų atitinkamo lygio vadovų dėmesys.

Nedidelės svarbos pastebėjimai ir rekomendacijos – visa tai, kas neprieštarauja Finansinio memorandumo nuostatoms, tačiau turi įtakos projekto įgyvendinimo efektyvumui.

2.3. BENDRAS REIKŠMINGUMO IR PATIKIMUMO LYGIS

Mūsų auditas buvo suplanuotas taip, kad atitiktų Valstybinio audito reikalavimus, kurie parengti vadovaujantis INTOSAI ir Nacionaliniais audito standartais.

Atliekamo audito reikšmingumo lygis yra 1 proc. visų rangovams ir nepriklausomos techninės priežiūros kompanijoms apmokėtų projekto išlaidų sumos (17 627 716,04 EUR). Atliekamo audito reikšmingumo suma (maksimaliai priimtina klaidų visuma) sudaro 176 277,16 EUR.

Mes nusistatėme 95 proc. audito patikimumo lygį, o audito rizika sudarė 5 proc. Šį patikimumą gavome įvertinę įgimtą ir kontrolės rizikas, atitinkamai parinkę ir atlikę detalius testus

3. ISPA / SANGLAUDOS FONDA ADMINISTRUOJANČIŲ INSTITUCIJŲ STRUKTŪROS POKYČIAI

ISPA programos lėšų, skirtų projektams Lietuvos Respublikoje finansuoti, valdymą ir šių lėšų panaudojimo kontrolę reglamentuoja Finansinių Europos Sąjungos paramos programų lėšų valdymo ir kontrolės taisyklės³. Ši tvarka nustato valstybės pareigūnus ir institucijas, atsakingas už ISPA programos lėšų valdymo kontrolę.

ISPA programos projektai nuo 2004-05-01 yra laikomi Sanglaudos fondo projektais, kuriems tiesiogiai pradedami taikyti Europos Tarybos ir Europos Komisijos reglamentai Sanglaudos fondo. Vyriausybė, siekdama, kad Sanglaudos fondo ir Lietuvos Respublikos lėšos būtų veiksmingai administruojamos, patvirtino Europos Sąjungos Sanglaudos fondo lėšų administravimo Lietuvoje taisyklės⁴, kuriomis reglamentavo institucijų, administruojančių Sanglaudos fondą, funkcijas ir teises.

Finansų ministro 2004 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. 1K-288 „Dėl Europos Sąjungos sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšų išmokėjimo rangovams (paslaugų teikėjams ar prekių tiekėjams) ir atsiskaitymo už išmokėtas ar planuojamas išmokėti lėšas taisyklių patvirtinimo“ nustatyta Sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšų išmokėjimo rangovams (paslaugų teikėjams ar prekių tiekėjams) bei ataskaitų teikimo tvarka.

3.1. ES PROGRAMŲ VALDYMO DEPARTAMENTO – VADOVAUJANČIOS INSTITUCIJOS STRUKTŪRA IR PRIEŽIŪROS KOMITETAS

3.1.1. Vadovaujančioji institucija

Komisijos reglamente Nr. 1386 / 2002⁵ valstybei, gaunančiai Sanglaudos fondo lėšas, numatyta sąlyga įsteigti vadovaujančią ir mokėjimo institucijas. Lietuvoje vadovaujančiosios institucijos funkcijas pavesta⁶ atlikti Finansų ministerijos ES programų valdymo departamentui.

Vadovaujančioji institucija koordinuoja valdymo ir kontrolės sistemos kūrimą ir atlieka jos veikimo priežiūrą, bendradarbiauja su Europos Komisija, organizuoja Priežiūros komiteto

³ LR Vyriausybės 2001 m. liepos 31 d. nutarimas Nr. 953 „Dėl Finansinių Europos Sąjungos paramos programų lėšų valdymo ir kontrolės taisyklių patvirtinimo“.

⁴ LR Vyriausybės 2004 metų birželio 28 d. nutarimas Nr. 802 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 metų rugpjūčio 24 d. nutarimo Nr. 1026 „Dėl Europos Sąjungos Sanglaudos fondo paramos administravimo Lietuvoje“ pakeitimo“ (Žin., 2004, Nr. 103-3777).

⁵ Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1386/2002 2002 m. liepos 29 d. nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1164/94 įgyvendinimo taisyklės dėl Sanglaudos fondo paramos valdymo ir kontrolės sistemų bei finansinių koregavimų atlikimo tvarkos.

⁶ LR finansų ministro 2004 m. liepos 23 d. įsakymas Nr. 1K-277 „Dėl Sanglaudos fondo lėšų administravimo Lietuvos Respublikos finansų ministerijoje“.

posėdžius, atlieka kitas funkcijas, priskirtas pagal ES Sanglaudos fondo reglamentus ir Sanglaudos fondo administravimo taisykles.

Europos Sąjungos programų valdymo departamentas atlieka nacionalinio pagalbos koordinatoriaus ir nacionalinio ISPA koordinatoriaus sekretoriato funkcijas. Minėto departamento Sanglaudos fondo valdymo skyrius koordinuoja Sanglaudos fondo įgyvendinimą. Audito metu Sanglaudos fondo valdymo skyriuje dirbo skyriaus vedėjas, vedėjo pavaduotojas ir 3 specialistai.

3.1.2. Priežiūros komitetas

Projekto Finansiniame memorandume kaip ir Sanglaudos fondo reglamente⁷ numatytas priežiūros komitetas, užtikrinantis įgyvendinimų ES projektų priežiūrą ir vertinimą.

ISPA programos įgyvendinimo priežiūrą atliko ISPA priežiūros komitetas, kuriame dalyvavo Europos Bendrijų Komisijos, LR Vyriausybės, tarptautinių finansinių institucijų atstovai, Įgaliotasis valstybės pareigūnas bei ISPA įgyvendinančiųjų institucijų ir galutinių paramos gavėjų atstovai. Priežiūros komiteto pirmininko funkcijas vykdė Nacionalinis ISPA koordinatorius. ISPA priežiūros komiteto posėdžiai vyko du kartus per metus.

Sanglaudos fondo lėšų panaudojimo priežiūrą ir vertinimą atliks Priežiūros komitetas, kurio funkcijos patvirtintos Europos Sąjungos Sanglaudos fondo lėšų administravimo Lietuvoje taisyklėse. Už priežiūros komiteto posėdžių organizavimą atsako vadovaujančioji institucija. Sanglaudos fondo priežiūros komiteto įvadinis posėdis įvyko 2004 m. gruodžio 28 d.

3.1.3. Vidaus audito skyrius

Finansų ministerijoje Vidaus audito skyrius įsteigtas 2000-06-13 ir yra pavaldus finansų ministrui. VAS yra atlikęs tris (2002-06-06, 2003-12-03, 2004-08-13) su ISPA programos administravimu susijusius vidaus auditus FM Nacionalinio fondo departamente.

VAS nuostatuose patvirtinta, kad Finansų ministerijos VAS atlieka Vadovaujančios ir Mokėjimo institucijų sistemų auditus. Patikslintame 2004 m. vidaus audito plane numatyta atlikti ES programų valdymo departamento – Vadovaujančios institucijos sistemos auditą.

Audito metu Vidaus audito skyriuje dirbo trys auditoriai ir skyriaus vedėja. Šiame skyriuje viena auditorė dirba nuo 2001 m. vidurio, antra įdarbinta 2003 m. pradžioje, trečia įdarbinta 2004 m. pradžioje. Finansų ministerijos vidaus audito sričiai priskirti 39 vidaus audito subjektai. Tiek biudžeto lėšų, tiek ES lėšų panaudojimo auditus Finansų ministerijos VAS atlieka minėti 3 darbuotojai.

Apibendrinti VAS atliktų auditų rezultatai pateikti ataskaitos 2 priede.

⁷ Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1164/94 1994 m. gegužės 16 d. įsteigiantis Sanglaudos fondą *F straiipsnis* Priežiūra.

3.2. NACIONALINIO FONDO DEPARTAMENTO – MOKĖJIMO INSTITUCIJOS STRUKTŪRA

NFD darbuotojai, administruojantys ISPA programą, įgyvendinant I projekto dalį vadovavosi Nacionalinio fondo darbo procedūrų vadovu ISPA ir PHARE programoms⁸, Departamento nuostatais, pareigybių aprašymais, Lietuvos Respublikos ir Europos Komisijos susitarimais dėl ES finansinės paramos. NFD darbo procedūrų vadovas atnaujintas tris kartus (2002-12-31, 2003-07-08, 2004-04-28).

NFD pavesta⁹ atlikti Sanglaudos fondo lėšų mokėjimo institucijos funkcijas 2004 m. liepos 23 d.

Audito metu NFD dirbo 12 darbuotojų: 5 finansų kontrolieriai, 4 apskaitininkai, sekretorė, departamento direktoriaus pavaduotojas, atsakingas už apskaitos grupės darbą, ir departamento direktorius, atsakingas už NFD darbą.

3.2.1. Vidaus audito skyrius

Vidaus auditą NFD atlieka Finansų ministerijos VAS. (Žiūrėti 3.1.3. dalį)

3.3. TRANSPORTO INVESTICIJŲ DIREKCIJOS – ĮGYVENDINANČIOS INSTITUCIJOS STRUKTŪRA

Remdamasi Finansinio memorandumo III.2 priedo 2 skyriaus nuostatomis, pagal kurias leidžiama perduoti projekto įgyvendinimo funkcijas kitai institucijai, TID dalį funkcijų perdavė paramos gavėjui (LAKD) ISPA įgyvendinimo administraciniu susitarimu dėl funkcijų ir pareigų padalijimo tarp įgyvendinančios institucijos ir paramos gavėjo (toliau – administracinis susitarimas), kuriame apibrėžtos institucijų (TID ir LAKD) užduotys, įsipareigojimai, funkcijos ir pareigos.

Vadovaujantis Vyriausybės 2004-06-28 nutarimu Nr. 802¹⁰ TID atsakinga už tai, kad projektai būtų įgyvendinami pagal Sanglaudos fondui taikomas taisykles, o Sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšos būtų naudojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos ir ES teisės

⁸ Finansų ministro 2002 m. sausio 11 d. įsakymu Nr. 12 patvirtintas Europos bendrijų pagalbos programų įgyvendinimo Lietuvos Respublikoje Nacionalinio fondo darbo procedūrų vadovas PHARE ir ISPA programoms.

⁹ LR finansų ministro 2004 m. liepos 23 d. įsakymas Nr. 1K-277 „Dėl sanglaudos fondo lėšų administravimo Lietuvos Respublikos finansų ministerijoje“

¹⁰ LR Vyriausybės 2004 metų birželio 28 d. nutarimas Nr. 802 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 metų rugpjūčio 24 d. nutarimo Nr. 1026 „Dėl Europos Sąjungos Sanglaudos fondo paramos administravimo Lietuvoje“ pakeitimo“ (Žin., 2004, Nr. 103-3777).

aktais, būtų laikomasi Europos Komisijos sprendimo skirti projektui Sanglaudos fondo lėšas nuostatų.

Audito metu ES projektų valdymo padalinyje, vadovaujamame TID direktoriaus pavaduotojo, dirbo 12 darbuotojų, 6 iš jų tiesiogiai dirbo su Sanglaudos fondo projektais. ISPA / Sanglaudos fondo įgyvendinamų projektų finansinę priežiūrą atliko vyriausioji finansininkė ir vyriausioji specialistė, vykdanči buhalterės funkcijas, taip pat nuo 2003 m. spalio mėn. vyriausias specialistas, vykdamas finansų kontrolieriaus funkcijas.

3.3.1. Vidaus audito skyrius

Vidaus auditą TID atlieka 2000-05-01 įsteigtas Susisiekimo ministerijos VAS. Susisiekimo ministerijos VAS pavesta atlikti¹¹ atrankinius patikrinimus, kurie iki 2006 metų pabaigos turi apimti ne mažiau kaip 15 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, patirtų įgyvendinant projektus, kuriems buvo skirta Sanglaudos fondo lėšų.

Audito metu Vidaus audito skyriuje dirbo 5 auditoriai ir skyriaus viršininkas.

3.4. LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS – GALUTINIO PARAMOS GAVĖJO STRUKTŪRA

Administraciniu susitarimu TID, kaip ISPA įgyvendinančioji institucija, perdavė Lietuvos automobilių kelių direkcijai funkcijas, susijusias su techninės pagalbos projektų ruošimu, konkursų (vietinės reikšmės ir tarptautinių) ir sutarčių rengimu, paraiškos apmokėti rengimu ir pateikimu.

LAKD funkcijos, susijusios su ISPA / Sanglaudos fondo įgyvendinimu bei administravimu, paskirstytos:

Užsienio investicijų ir Europos integracijos skyriui (nuo 2004-05-25 reorganizuotas į „Investicijų skyrių“)

Projekto I dalies įgyvendinimo pradžioje be skyriaus vedėjo dirbo 3 darbuotojai. Projekto II dalies įgyvendinimo viduryje buvo priimti dar 4 darbuotojai. Audito metu skyriuje dirbo 8 žmonės: skyriaus vedėjas, skyriaus vedėjo pavaduotoja, 6 valstybės tarnautojai.

Techninės kontrolės skyriui (nuo 2003 m. reorganizuotas į „Projektų įgyvendinimo skyrių“)

Projekto I dalies įgyvendinimo pradžioje techninę priežiūrą atliko techninės kontrolės skyrius, kuriame dirbo dešimt inspektorių (2002-03-29 buvo atleisti 6 techninę priežiūrą vykdę inspektoriai). LAKD pasirašius sutartį su VĮ Problematika dėl techninės priežiūros atlikimo, projekto I ir II dalies

¹¹ LR Vyriausybės 2004 metų birželio 28 d. nutarimas Nr. 802 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 metų rugpjūčio 24 d. nutarimo Nr. 1026 „Dėl Europos Sąjungos Sanglaudos fondo paramos administravimo Lietuvoje“ pakeitimo“ (Žin., 2004, Nr. 103-3777).

techninę priežiūrą atliko minėta įmonė. Skyriuje nuo 2002-03-29 dirba trys vyresnieji specialistai, 2003-01-03 priimtas vienas vyriausiasis specialistas.

Finansų ir apskaitos skyriui

Finansų ir apskaitos skyriuje dirbti su projektu „Via Baltika kelio išvystymas 2000–2003 m.“ ir kitais ES finansuojamais projektais paskirta vyresnioji specialistė – ISPA apskaitos pareigūnė.

3.4.1. Vidaus audito tarnyba

LAKD Vidaus audito tarnyba įsteigta 2004 m. sausio mėn. 1 d. Vidaus audito tarnyba savo veikloje vadovaujasi skyriaus nuostatais ir pareigybių aprašymu. Vidaus audito tarnyba neatliko auditų, susijusių su ES lėšų administravimu ir įsisavinimu.

Vidaus audito tarnyba yra parengusi 2004 m. veiklos planą ir 2004–2006 m. veiklos strateginį planą. Planuose numatyta audituoti tam tikras LAKD veiklos sritis, tarp jų ir susijusias su ES lėšų administravimu ir įsisavinimu. LAKD generalinio direktoriaus 2004-12-31 įsakymu Nr. V-314 patvirtintas LAKD vidaus audito tarnybos vidaus audito vadovas.

Audito tarnyboje dirba 1 vyriausiasis vidaus auditorius, priimtas 2004 m. sausio mėn. Vyriausiasis auditorius turi finansų srities ilgametę darbo patirtį, tačiau neturi audito patirties.

4. AUDITO REZULTATAI

Šioje ataskaitos dalyje pateikiama audito atliktų įvairių tikrinimų rezultatų apžvalga. Tai apima pastebėjimus, iš jų kylančią riziką, rekomendacijas ir išvadas.

4.1. PROJEKTO IŠLAIDŲ TINKAMUMAS APMOKĖTI

3-oje lentelėje pateikti duomenys apie projekto įgyvendinimo metu faktiškai atliktus mokėjimus rangovui ir nepriklausomam techninės priežiūros vykdytojui.

3 lentelė

Sanglaudos (ISPA) projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/002 „Via Baltika kelio išvystymas 2000–2003 m.“ įgyvendinimui panaudotos ISPA programos ir bendrojo finansavimo lėšos

Rangovų / paslaugų tiekėjų pavadinimas	Sutarties apibūdinimas	Atliktų mokėjimų bendra vertė, EUR (8+9)	ISPA finansuojama dalis, EUR			Mokėjimai iš bendrojo finansavimo lėšų, EUR	Iš viso, EUR (6+7)	Mokėjimai iš nacionalinių lėšų, viršiję Finansiniame memorandume patvirtintą vertę, EUR
			Mokėjimai iš ISPA lėšų, EUR	ISPA dalies finansavimas iš bendrojo finansavimo lėšų, EUR*	Iš viso, EUR (4+5)			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
AB "Alkesta"	Rangos sutartis Projekto I dalis	9.468.952,00	7.101.714,00	–	7.101.714,00	2.367.238,00	9.468.952,00	
UAB „Kauno tiltai“	Rangos sutartis Projekto II dalis	8.076.609,00	2.099.542,85	2.316.127,15	4.415.670,00	1.471.889,00	5.887.559,00	2.189.050,00
KAMPSAX	Nepriklausoma techninė priežiūra, projekto I dalis	35.931,04	26.948,00	–	26.948,00	8.983,04	35.931,04	
„Safege Consulting Engineers“	Nepriklausoma techninė priežiūra, projekto II dalis	46.224,00	34.668,00	–	34.668,00	11.556,00	46.224,00	
Iš viso (10):		17.627.716,04	9.262.872,85	2.316.127,15	11.579.000	3.859.666,04	15.438.666,04	2.189.050,00
Galutinėje išlaidų pažymoje EK deklaruota tinkamų išlaidų suma (11)		17.561.480,04						
Galutinėje mokėjimo paraiškoje EK prašoma suma iš EK (12)				2.316.127,15				

*Visa iš Europos Komisijos gauta avansinių ir tarpinių mokėjimų ISPA programos lėšų suma negali viršyti 80 proc. viso Europos bendrijų įsipareigojimo pagal finansinį memorandumą, todėl išlaidos, viršijančios šią sumą, turi būti finansuojamos iš bendrojo finansavimo lėšų iki galutinio mokėjimo iš ISPA programos lėšų.

Įgyvendinus projektą faktiškai sumokėta rangovams ir techninės priežiūros vykdytojams 17 627 716,04 EUR. Europos Komisijai deklaruota tinkamų išlaidų suma galutinėje išlaidų pažymoje sudaro 17 561 480,04 EUR.

4.1.1. Rangovo padarytų išlaidų tinkamumas apmokėti

Išvada

Atlikę detalų darbų išlaidų testavimą ir gavę papildomą užtikrinimą iš patikros vietoje ir laboratorinių tyrimų, galime teigti, kad rangovo padarytos išlaidos yra tinkamos apmokėti pagal Finansinio memorandumo reikalavimus, išskyrus išlaidas, susijusias su projekto įgyvendinimo metu panaudota netinkamos kilmės statybine medžiaga, kurių suma 66 236,00 EUR. (Žiūrėti 4.4.3.2. dalį)

4.1.2. Nepriklausomų techninės priežiūros vykdytojų padarytų išlaidų tinkamumas apmokėti

Vertindami nepriklausomos techninės priežiūros padarytų išlaidų tinkamumą apmokėti, atlikome ISPA projekto nepriklausomą techninę priežiūrą atlikusių užsienio kompanijų „Kampsax“ ir „Safege Consulting Engineers“ padarytų išlaidų *detalų testavimą*: palyginome nepriklausomų techninių priežiūrėtojų pateiktuose mokėjimo prašymuose / sąskaitose nurodytas pozicijas ir jų vertes su išlaidas pagrindžiančiais dokumentais ir sutartyse nurodytomis atitinkamų pozicijų vertėmis. Šio testavimo rezultatai pateikiami žemiau.

Projekto I dalies nepriklausomo „Kampsax“ techninės priežiūros vykdytojo padarytos išlaidos.

Pastebėjimas

Neužtikrinama audito seka apmokant nepriklausomos techninės priežiūros išlaidas. Įgyvendinant ISPA projektą buvo sudaromos trijų projektų nepriklausomos techninės priežiūros sutartys. ISPA projekto I dalies nepriklausomas techninis priežiūrėtojas pateikiamose sąskaitose neišskirdavo sumų, tenkančių kiekvienam atskiram projektui. Audituojamam projektui tenkanti suma buvo apskaičiuojama remiantis paslaugų sutartimi. LAKD nacionalinio bendrojo finansavimo dalies mokėjimai padengdavo kelių projektų išlaidas, todėl mokėjimai nebuvo vykdomi iš projektams specialiai atidarytų sąskaitų.

Rizika

Nepriklausomos techninės priežiūros sąskaitose neišskiriant kiekvienam projektui tenkančios sumos, yra rizika, kad sumos gali būti klaidingai priskirtos atitinkamiems projektams.

Rekomendacija

Užtikrinti, kad nepriklausomų techninių priežiūrėtojų pateikiamose sąskaitose būtų išskiriamos kiekvienam projektui tenkančios sumos.

Pastebėjimas, nurodytas ISPA projekto „IX B transporto koridoriaus rekonstrukcija“ valstybinio audito ataskaitoje ir nustatytas šiame audite:

Projekto I dalies techninės priežiūros techninėje užduotyje buvo numatytas mokėjimas nepriklausomam techninės priežiūros vykdytojui už kiekvieną vykdytojo dieną Lietuvoje pagal jo pateiktus laiko grafikus, o ne pagal išlaidas pateisinančius dokumentus. Esant tokioms apmokėjimo sąlygoms, kai netiesioginės išlaidos yra įskaičiuojamos į konsultanto dienos įkainį, sumažinama galimybė kontroliuoti faktinį konsultanto darbo laiką ir padarytas išlaidas per atitinkamą darbo laikotarpį.

Rizika

Netiesioginės išlaidos, įskaičiuotos į konsultanto dienos įkainį, gali būti faktiškai nepadarytos. Nepriklausomos techninės priežiūros vykdytojas gali neefektyviai išnaudoti visą sutartyje numatytą darbo terminą.

Rekomendacija

ISPA projektų techninės priežiūros techninėse užduotyse detalizuoti išlaidų straipsnius, nurodant apmokėjimą už konsultanto darbo dieną, konsultanto išlaikymo išlaidas ir kitas techninėje užduotyje numatytiems įsipareigojimams atlikti būtinas išlaidas.

TID veiksmai

Rekomendacija įgyvendinama sudarant naujas techninės priežiūros paslaugų sutartis.

Projekto II dalies nepriklausomo „Safège Consulting Engineers“ techninės priežiūros vykdytojo padarytos išlaidos.

Pastebėjimas

ISPA projekto II dalies nepriklausomą techninę priežiūrą atliko kompanija „Safège Consulting Engineers“. Sudarytoje struktūrinėje sutartyje numatyti atitinkami ISPA programos projektai, kurių nepriklausoma techninė priežiūra turi būti atlikta per 200 kalendorių dienų (dienų skaičius paskirstytas pagal atitinkamus projektus).

Testavimo metu nustatėme, kad projekto II dalies įgyvendinimo metu už nepriklausomos techninės priežiūros atlikimą apskaičiuota ir apmokėta suma pagal sąskaitas, kurios parengtos pagal sutartyje numatytą dienų skaičių, skirtą šio projekto nepriklausomai techninei priežiūrai atlikti, neatsižvelgiant į nepriklausomo techninio priežiūrėtojo ir ĮSP patvirtintus laiko apskaitos žiniaraščius. 4-oje lentelėje nurodytas dienų pasiskirstymas pagal projektus, patvirtintus darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose ir sutartyje, taip pat numatytos ir apmokėtos išlaidos.

4 lentelė

Projekto pavadinimas	Sutartyje numatytas dienų skaičius	Darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose patvirtintas dienų skaičius	Dienų skirtumas, (+ dirbta dienų daugiau, - dirbta dienų mažiau)	Atlyginimas		Skirtumas, (- nesumokėta, + permokėta)	Dienpinigiai		
				Sutartyje ir sąskaitose nurodyta ir apmokėta suma, EUR	Suma apskaičiuota pagal darbo apskaitos žiniaraščiuose patvirtintą dienų skaičių, EUR		Sutartyje ir sąskaitose nurodyta ir apmokėta suma, EUR	Suma apskaičiuota pagal darbo apskaitos žiniaraščiuose patvirtintą dienų skaičių, EUR	Skirtumas, (- nesumokėta, + permokėta)
1	2	3	4=3-2	5	6	7=5-6	8	9	10=8-9
„Via Baltika kelio išvystymas 2000-2003 m.“	51	52	1	21675	22100	-425	6375	6500	-125
„I A transporto koridoriaus plėtra“	70	64	-6	29750	27200	2550	8750	8000	750
„IX B transporto koridoriaus rekonstrukcija“	79	84	5	33575	35700	-2125	9875	10500	-625
Viso:	200	200	0	85000	85000	0	25000	25000	0

Bendra nepriklausomo techninio prižiūrėtojo sąskaitoje pateikta vertė atitinka sutartyje patvirtintai bendrai vertei, o darbo apskaitos žiniaraščiuose patvirtintas bendras dienų skaičius atitinka sutartyje patvirtintam dienų skaičiui. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad mokėjimai vykdomi iš kiekvieno atskiro projekto biudžeto, atskiro projekto mokėjimo paraiškų duomenys neatitinka priminiuose dokumentuose esančios informacijos.

Rizika

Yra rizika, kad atskirų projektų mokėjimo paraiškose pateikti duomenys neatitiks pirminiuose dokumentuose esančios informacijos.

Rekomendacija

Griežčiau tikrinti gaunamų apmokėti sąskaitų pagrįstumą ir atitikimą pirminiams dokumentams.

Išvada

Atlikę detalų nepriklausomų techninės priežiūros išlaidų testavimą galime teigti, kad nepriklausomų techninių prižiūrėtojų išlaidos, pateikiamos EK galutinėje mokėjimo paraiškoje, yra tinkamos apmokėti pagal Finansinio memorandumo reikalavimus.

4.2. PROJEKTO GALUTINĖ ATASKAITA

Bendroji informacija

ISPA finansinio memorandumo III.1 priedo III skyriuje nurodyta, kad Bendrijos paramos likutis išmokamas, jei Europos Komisijai yra pateikta projekto galutinė ataskaita. Valstybės kontrolei projekto galutinė ataskaita pateikta TID 2004-09-20 raštu Nr. 1.2-1487.

Analizuodami minėtą projekto galutinę ataskaitą įvertinome, ar galutinėje ataskaitoje pateikta visa informacija, reikalaujama Finansiniame memorandume, ir ar ataskaita tinkamai pateikia projektui iškeltų tikslų pasiekimą.

Pastebėjimai

- Finansinio memorandumo III.1 priedo V skyriaus C punkte reikalaujama pateikti aplinkos apsaugos veiksmų išlaidas. Galutinėje ataskaitoje pateikti veiksmai, kurių buvo imtasi siekiant užtikrinti aplinkos apsaugą, tačiau nepateiktos šių veiksmų išlaidos.
- Projekto galutinėje ataskaitoje nepakanka įrodymų, kad pasiektas ataskaitoje deklaruojamas autotransporto išlaidų mažinimo tikslas. Norint pasiekti tikslą pateikta autotransporto išlaidų priklausomybės nuo kelio dangos lygumo analizė, tačiau ji neparodo autotransporto išlaidų pasikeitimo, įgyvendinus projektą.
- Projekto galutinėje ataskaitoje nepateikta šių Finansiniame memorandume ir projekto galutinėje ataskaitoje išvardytų tikslų pasiekimo analizė:
 - Kelio dangos tarnavimo amžiaus pailginimas.
 - Kelio rutininės priežiūros išlaidų mažinimas.
 - Važiavimo laiko sutrumpinimas.

Rekomendacija

Projekto galutinėje ataskaitoje pateikti visą informaciją, reikalaujamą Finansiniame memorandume.

LAKD ir TID atlikti veiksmai

Atsižvelgdami į mūsų pastebėjimus ir rekomendacijas LAKD ir TID papildė ir patikslino projekto galutinę ataskaitą (Valstybės kontrolei pateikta 2004-09-20). Pataisytą projekto galutinę ataskaitą FM pateikė Valstybės kontrolei 2005-01-11.

Išvada

Projekto galutinėje ataskaitoje nėra reikšmingų netikslumų, ypač dėl projekto įvykdymo laikantis jam nustatytų tikslų. Ataskaita tinkamai pateikia pagrindinio tikslo pasiekimą – Finansiniame memorandume nustatytų kelio platinimo ir sustiprinimo darbų atlikimą.

4.3. VIEŠUMO PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMAS

ISPA finansinio memorandumo III.6 priede patvirtinti informavimo ir viešumo priemonių įgyvendinimo reikalavimai.

Atlikdami patikrą vietoje (2004-09-17) įsitikinome ir viešumo priemonių buvimu projekto įgyvendinimo vietoje. Taip pat įvertinome, ar informavimo ir viešumo priemonių įgyvendinimas atitinka Finansiniame memorandume nustatytus reikalavimus.

Pastebėjimai

Finansiniame memorandume patvirtinti informavimo ir viešumo priemonių įgyvendinimo reikalavimai įvykdyti neviseiškai:

- Atminimo lentoje nurodyta projekto vertė ir ES skirtos lėšos litais, tačiau ES finansuojama projekto vertės dalis procentais nenurodoma, nors tai reikalaujama Finansinio memorandumo III.6 priedo sk. „Specialios priemonės“;
- Sisteminio informavimo apie pasirašytas sutartis, darbų pradžią ir darbų užbaigimą spaudoje nepateikiama;
- Informacijos apie pasirašytų sutarčių dydį ir konkurso būdu išrinktus rangovus spaudoje ne visada teikiama. LAKD pateiktuose straipsniuose nėra pažymėta, kad „Via Baltika“ I dalies darbus atlieka AB „Alkesta“, tačiau II dalies rangovo UAB „Kauno tiltai“ pavadinimas spaudoje yra minimas.

Rizika

Yra rizika, kad nebus užtikrintas Finansiniame memorandume numatytų viešumo reikalavimų laikymasis.

Rekomendacijos

- Užtikrinti, kad vykdant kitus Sanglaudos fondo projektus Komisijos reglamente¹² (EB) Nr. 621 / 2004 numatyti reikalavimai informavimo ir viešumo priemonėms būtų tinkamai įgyvendinami.
- Galutiniame paramos gavėjo procedūrų vadove numatyti viešumo priemonių įgyvendinimo procedūras, paskirti asmenis, atsakingus už viešumo priemonių įgyvendinimą.

Pastebėjimas

TID neturi sukurtos internetinės svetainės, kurioje būtų pateikiama informacija apie projektų įgyvendinimo eigą ir įgyvendintus projektus.

Rizika

Nepakankamas visuomenės informavimas ir neužtikrintas visapusiškas informavimo priemonių įgyvendinimas.

¹² Komisijos reglamentas (EB) 2004 m. balandžio 1 d. Nr. 621/2004 nustatantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1164/94 įgyvendinimo taisykles dėl informavimo ir viešumo priemonių, susijusių su Sanglaudos fondo veikla

Rekomendacija

TID internetinėje svetainėje pateikti informaciją apie projektų įgyvendinimo eigą ir įgyvendintus projektus. Taip pat apie Europos Sąjungos indelį įgyvendinant Europos Sąjungos finansuojamus projektus.

TID veiksmai

Audito metu atsižvelgusi į mūsų pastebėjimą ir rekomendaciją, TID sukūrė internetinę svetainę, kurios adresas: <http://www.tid.lt>

Išvada

Remdamiesi prieš tai pateiktais pastebėjimais, galime teigti, kad ISPA Finansinio memorandumo III.6 priede patvirtintos informavimo ir viešumo priemonės įgyvendintos neviseiškai.

4.4. INSTITUCIJŲ VIDAUS KONTROLĖS VERTINIMO IR DETALIAUS TESTAVIMO REZULTATAI

4.4.1. Finansų ministerijos Europos Sąjungos programų valdymo departamentas – vadovaujančioji institucija

Bendra informacija

Žiūrėti 3.1. dalį.

Pastebėjimas

Finansų ministerijos Europos Sąjungos programų valdymo departamento Sanglaudos fondo skyrius savo veikloje vadovavosi anglų kalba 2004 m. sausio mėn. parengtomis gairėmis, kurios skirtos ISPA programai administruoti. Audito metu Sanglaudos fondo darbo procedūrų vadovas nebuvo parengtas ir patvirtintas.

Rekomendacija

Parengti ir patvirtinti Sanglaudos fondo administravimo detalias darbo procedūras.

Pastebėjimas

Sanglaudos fondo priežiūros komitetas numatytas Europos Sąjungos Sanglaudos fondo lėšų administravimo Lietuvoje taisyklėse¹³, tačiau Sanglaudos fondo priežiūros komitetas nėra įsteigtas, nepatvirtinti komiteto nuostatai, narių sudėtis ir darbo reglamentas. Be to, Tarybos reglamento (EB)

¹³ LR Vyriausybės 2004 metų birželio 28 d. nutarimas Nr. 802 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 metų rugpjūčio 24 d. nutarimo Nr. 1026 „Dėl Europos Sąjungos Sanglaudos fondo paramos administravimo Lietuvoje“ pakeitimo“ (Žin., 2004, Nr. 103-3777).

Nr. 1164 / 94 F straipsnio „Priežiūra“ 1 dalyje numatyta sąlyga Sanglaudos fondo lėšas gaunančioms valstybėms – įsteigti priežiūros *ad hoc* komitetus, kurie šiuo metu taip pat nėra įsteigti.

Rizika

Yra rizika, kad nebus atliekama tam tikro lygio Sanglaudos fondo lėšomis finansuojamų projektų įgyvendinimo priežiūra ir vertinimas.

Rekomendacija

Reglamentuoti priežiūros komiteto (įskaitant *ad hoc* priemones) funkcijas, pareigas, teises ir atsakomybę. Patvirtinti priežiūros komiteto narių sudėtį ir priežiūros komiteto darbo reglamentą.

Pastebėjimas

Komisijos reglamento (EB) Nr. 16 / 2003, nustatančiame specialias išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1164 / 94 įgyvendinimo taisykles dėl išlaidų priemonėms, kurias dalinai finansuoja Sanglaudos fondas, tinkamumo, 2 ir 3 straipsnių, apibrėžiančių „už įgyvendinimą atsakingos įstaigos“ sąvoką, nuostatos numato įgyvendinančiosios institucijos atsakomybę už visus su projekto įgyvendinimu susijusius etapus: planavimą, rangovo parinkimą (per viešųjų pirkimų procedūrą), projekto įgyvendinimą ir pabaigimą.

TID (įgyvendinančioji institucija) ir LAKD (galutinis paramos gavėjas) pasirašė 2004-11-29 sutartį Nr. 4.2-6/S-1133 „Dėl įgyvendinančios institucijos ir galutinio paramos gavėjo pareigų ir atsakomybės pasiskirstymo įgyvendinant projektus, kuriems skiriama Sanglaudos fondo lėšų“. Minėtos sutarties 7.2 punkte numatyta sąlyga, kad TID (įgyvendinančioji institucija) įsipareigoja dalyvauti viešojo pirkimo komisijos darbe, tačiau remiantis Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo įstatymo (Žin., 2002, Nr.118-5296) 13 straipsnio nuostatomis, įgyvendinančiosios institucijos atstovai negali dalyvauti viešojo pirkimo komisijos darbe, nes perkančioji organizacija yra galutinis paramos gavėjas ir vadovo įsakymu komisijos nariais gali būti skiriami tik perkančiosios organizacijos darbuotojai; taip pat įgyvendinančiosios institucijos atstovai negali būti samdomi, nes turi būti nepriklausomi nuo perkančiosios organizacijos. Minėto straipsnio 3 punktas numato draudimą komisijos nariams teikti informaciją tretiesiems asmenims, išskyrus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus atvejus. LR teisės aktai nenumato išimties įgyvendinčiajai institucijai gauti informaciją iš galutinio paramos gavėjo sudarytos viešojo pirkimo komisijos.

Taip pat Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo įstatymo 107 straipsnyje nustatyta, kad viešųjų pirkimų kontrolę vykdo ne tik Viešųjų pirkimų tarnyba, bet ir įgaliotos valstybės institucijos pagal savo kompetenciją. LR teisės aktai nenustato įgyvendinančios institucijos kompetencijos kontroliuoti ir / ar dalyvauti galutinio paramos gavėjo vykdomų viešųjų pirkimų procese.

Vyriausybės nutarimu patvirtintų Europos Sąjungos Sanglaudos fondo lėšų administravimo Lietuvoje taisyklių¹⁴ 14.7 punktas, nustatantis įgyvendinančiosios institucijos išankstinės viešųjų pirkimų procedūrų kontrolės funkciją, nenumato įgyvendinančiajai institucijai nei teisės, nei pareigos dalyvauti ir / ar kontroliuoti galutinio paramos gavėjo vykdomas viešųjų pirkimų procedūras.

Galima teigti, kad gali būti nevykdomos Komisijos Reglamento Nr. 16 / 2003 nuostatos dėl įgyvendinančios institucijos funkcijų (net jei įgyvendinančioji institucija paveda viešųjų pirkimų funkciją), nes LR teisės aktuose nėra numatyta įgyvendinančiosios institucijos teisė dalyvauti galutinio paramos gavėjo sudarytos viešojo pirkimo komisijos darbe, susipažinti su komisijos darbo dokumentais, teikti pastabas ar siūlymus, nustačius ar įtarus viešojo pirkimo procedūrų pažeidimus.

Rizika

Yra rizika, kad įgyvendinančioji institucija, būdama atsakinga už projekto įgyvendinimą, neturi galių užtikrinti viešojo pirkimo procedūrų skaidrumo ir teisėtumo.

Rekomendacija

Rekomenduojame Vadovaujančiai institucijai kreiptis į Viešųjų pirkimų tarnybą dėl detalesnio Viešųjų pirkimų įstatymo taikymo išaiškinimo.

Pastebėjimas

Biudžeto sandaros įstatymo pakeitimo įstatymo 2003 m. gruodžio 23 d. Nr. IX-1946 (Žin., 2004, Nr. 4-47) 5 straipsnio 1 dalies 7 punkte numatyta, kad asignavimų valdytojas turi „užtikrinti programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą“. Europos Sąjungos Sanglaudos fondo lėšų administravimo Lietuvoje taisyklių 14 skyriaus 1 punkte numatyta, kad įgyvendinančioji institucija, t. y. TID „užtikrina, kad projektai būtų įgyvendinami pagal Sanglaudos fondui taikomas taisykles ir Sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšos būtų naudojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktais, būtų laikomasi Europos Komisijos sprendimo skirti projektui Sanglaudos fondo lėšų nuostatų“.

TID, asignavimų valdytojo statuso valstybės biudžeto programoms, kurių lėšomis finansuojami kelių statybos projektai, neturinti institucija, nevaldo Sanglaudos fondo lėšų, tačiau, kaip įgyvendinančioji institucija, yra atsakinga už šių lėšų panaudojimą, o tai prieštarauja Biudžeto sandaros įstatymo nuostatom.

LR finansų ministro 2004 m. rugpjūčio 16 d. įsakyme Nr. 1K-288 „Dėl Europos Sąjungos sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšų išmokėjimo rangovams (paslaugų teikėjams ar

¹⁴ LR Vyriausybės 2004 metų birželio 28 d. nutarimas Nr. 802 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 metų rugpjūčio 24 d. nutarimo Nr. 1026 „Dėl Europos Sąjungos Sanglaudos fondo paramos administravimo Lietuvoje“ pakeitimo“ (Žin., 2004, Nr. 103-3777).

prekių tiekėjams) ir atsiskaitymo už išmokėtas ar planuojamas išmokėti lėšas taisyklių patvirtinimo“ 24 skyriuje numatyta, kad „įgyvendinančioji institucija rengia mokėjimo paraišką, adresuotą asignavimų valdytojui, kai įgyvendinančioji institucija nėra asignavimų valdytojas“. Vadovaujantis minėto įsakymo nuostatomis, galutinis paramos gavėjas (LAKD), esantis ir asignavimų valdytojas, parengtą mokėjimo prašymą siunčia įgyvendinančiai institucijai (TID), kuri patikrintą mokėjimo paraišką grąžina LAKD (asignavimų valdytojui), tuomet mokėjimo paraiška adresuojama Valstybės išdo departamentui.

Rizika

Yra rizika, kad esantys teisės aktų prieštaravimai gali neigiami įtakoti TID funkcijų vykdymo efektyvumą ir neužtikrinti tinkamo Sanglaudos fondo valdymo ir kontrolės sistemos funkcionavimo.

Rekomendacija

Reglamentuoti TID ir LAKD funkcijas ir atsakomybę taip, kad nebūtų prieštaravimų tarp Biudžeto sandaros įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatų.

Pastebėjimas

Finansų ministerijos darbo reglamente nėra numatyta, kad VAS gautų visas audito ataskaitas, susijusias su Finansų ministerijos veikla ir galėtų su jomis susipažinti. Taip pat Finansų ministerijos VAS nuostatuose nėra numatyta, kad VAS turi susipažinti su Finansų ministerijai skirtomis išorės auditų ataskaitomis.

Rizika

Yra rizika, kad Vidaus audito skyrius turės ne visą vidaus auditui atlikti reikalingą informaciją.

Rekomendacija

Inicijuoti galiojančių administracinių teisės aktų pakeitimus numatant, kad Vidaus audito skyrius gautų visas audito ataskaitas, susijusias su ES lėšų, administravimu FM.

Išvada

Audito metu vadovaujančios institucijos – Sanglaudos fondo valdymo skyriaus, tiesiogiai administruojančio Sanglaudos fondo priemonės, vidaus kontrolė buvo kuriama. Audituojamam projektui Sanglaudos fondo valdymo skyriaus veikla neturėjo įtakos.

4.4.2. Transporto investicijų direkcija – įgyvendinančioji institucija

Bendra informacija

Žiūrėti 3.3. dalį.

Pastebėjimas

Projekto įgyvendinimo metu iki 2003-06-13 nebuvo procedūrų vadovo ISPA programai administruoti. Nuo 2004-05-01 ISPA programos projektai finansuojami iš Sanglaudos fondo lėšų, todėl projektams tiesiogiai taikoma ES teisė. Audito metu, administruojant ES finansuojamus projektus, TID taikė ISPA programos procedūrų vadovą, nes Sanglaudos fondo darbo procedūrų vadovas nebuvo parengtas ir patvirtintas.

Rizika

Yra rizika, kad, administruojant Sanglaudos fondo projektus, vadovaujantis ISPA programos darbo procedūrų vadovu, atsiranda nevisiško ir netinkamų funkcijų vykdymo rizika.

Rekomendacija

Parengti ir patvirtinti Sanglaudos fondo administravimo detalias darbo procedūras.

TID veiksmai

Audito metu, atsižvelgiant į mūsų pastebėjimą ir rekomendaciją, TID 2004-12-31 direktoriaus įsakymu Nr.1.3-92 patvirtintas „Darbo procedūrų vadovas“ Sanglaudos fondo projektams įgyvendinti.

Pastebėjimas

Sanglaudos fondo skyriaus darbuotojai nepaskirti atsakingais už konkrečių projektų įgyvendinimą.

Rizika

Konkrečių projektų priežiūros nepriskyrimas darbuotojams gali neigiamai paveikti įgyvendinamų projektų administravimo kokybę.

Rekomendacija

Administraciniu teisės aktu paskirti asmenis, atsakingus už konkrečių projektų priežiūrą ir įgyvendinimą.

TID veiksmai

Audito metu, atsižvelgiant į mūsų pastebėjimą ir rekomendaciją, TID 2004-12-31 direktoriaus įsakymu Nr.1.3-95 paskirti atsakingi asmenys už Sanglaudos fondo projektų įgyvendinimą.

Pastebėjimas

Nėra projektų administravimą atliekančių darbuotojų pavadavimo tvarkos.

Rizika

Yra rizika, kad bus neužtikrinta tinkama projektų priežiūra ir įgyvendinimas, kai atsakingas darbuotojas dėl pateisinamų priežasčių nevykdys savo funkcijų.

Rekomendacija

Administraciniu teisės aktu patvirtinti darbuotojų pavadavimo tvarką.

TID veiksmas

Audito metu, atsižvelgiant į mūsų pastebėjimą ir rekomendaciją, TID 2004-12-31 direktoriaus įsakymu Nr.1.3-95 patvirtinta Sanglaudos fondo skyriaus darbuotojų pavadavimo tvarka.

Pastebėjimas

Įgyvendinant projektą naudojami mokėjimo paraiškų tikrinimo lapai, kurių struktūra ir juose numatyti klausimai skiriasi nuo patikros lapo, patvirtinto TID direktoriaus 2003-06-13 įsakymu Nr. 1.3-13 patvirtintame „Darbo procedūrų vadove“ ISPA programos projektams įgyvendinti.

Rizika

Yra rizika, kad savavališkai atliekant patikros lapų keitimus, gali būti neatliekamos privalomos darbo procedūros, patvirtintos TID Darbo procedūrų vadove.

Rekomendacija

Visus TID darbo procedūrų vadovo pakeitimus įforminti teisiškai. Vadovybei užtikrinti TID Darbo procedūrų vadovo laikymąsi.

Pastebėjimai dėl viešųjų darbų pirkimo konkursų

Pastebėjimas

Pasiūlymų vertinimas vyko nesilaikant pasiūlymų galiojimo terminų. Konkurso dokumentuose (15 sk.) nustatytas pasiūlymų galiojimo terminas (90 dienų) ir numatytas jo galimas pratęsimas Užsakovo prašymu, nenurodant maksimalaus pratęsimo laikotarpio. Tuo tarpu PRAG numatyta, kad Užsakovas gali prašyti konkurso dalyvių pratęsti laikotarpį, bet ne daugiau kaip 40 dienų. Visiems konkurso dalyviams sutikus, konkurso laikotarpis buvo pratęstas 40 dienų ir sudarė 130 dienų. EKD patvirtino konkurso vertinimo ataskaitą, konkurso laimėtojas buvo informuotas, kad jo pasiūlymas priimtas, tačiau pasibaigus pasiūlymų galiojimo terminui, t. y. praėjus 10 dienų po 140 dienų termino.

Rizika

Yra rizika, kad pripažintas konkurso laimėtojas gali atsisakyti savo pasiūlymo, o viešąjį konkursą tektų organizuoti iš naujo.

Rekomendacija

Užtikrinti, kad būtų laikomasi nustatytų konkursinių pasiūlymų galiojimo terminų.

Pastebėjimas

Nors projekto I ir II dalies vertės panašios, numatytas skirtingas laikas pasiūlymų vertinimui : II dalies vertinimui – 31 val., I dalies vertinimui – 19,5 val., pervertinimui 8 val. 45 min. Pervertinimo metu vertinimo komisijos posėdžių trukmė buvo daugiau kaip du kartus trumpesnė negu pirmojo vertinimo etapo, nors buvo vertinami tie patys pasiūlymų dokumentai, o iš 5 balsuojančių komiteto narių 3 vertino projekto I dalies pasiūlymus pirmą kartą.

Rizika

Yra rizika, kad vertinimo komisijai neskyrus pakankamai laiko pasiūlymų vertinimui, nebus tinkamai įvertintas ir atrinktas geriausias pasiūlymas.

Rekomendacija

Siekiant užtikrinti tinkamą pasiūlymų vertinimą ir geriausio pasiūlymo pasirinkimą, pasiūlymų vertinimams numatyti pakankamą laiką.

Pastebėjimas

Projekto I dalies pirmojo vertinimo metu konkurso pasiūlymai buvo vertinami nesilaikant nustatyto posėdžių grafiko. Buvo atvejų, kuomet vertinimo lentelės atskiri vertintojai užpildydavo ir pasirašydavo tomis dienomis, kai vertinimo komiteto posėdžiai nevyko, arba tomis dienomis, kai vertinimo komiteto posėdžiai vyko, bet vertintojai juose nedalyvavo. Vertintojai praleisdavo ir nedalyvaudavo posėdžiuose. Visuose vertinimo komisijos posėdžiuose dalyvavo tik 1 vertintojas, tik viename posėdyje dalyvavo visi vertinimo komisijos nariai. I dalies pervertinimo metu minėtų atvejų nebuvo.

II dalies vertinimo metu konkurso pasiūlymai buvo vertinami nesilaikant nustatyto posėdžių grafiko. Keli vertintojai pasirašė vertinimo lenteles tuomet, kai nevyko posėdžiai.

Rizika

Yra rizika, kad esant netinkamam viešojo konkurso organizavimui, neatsakingam vertintojų elgesiui, konkursiniai pasiūlymai gali būti netinkamai įvertinti.

Rekomendacija

Užtikrinti, kad būtų laikomasi nustatyto posėdžių grafiko, perspėti vertintojus dėl jų neatsakingo elgesio pasekmių. Jei atliekami numatyto konkursinių pasiūlymų vertinimo komisijos posėdžių grafiko pakeitimai, juos tinkamai įforminti.

Pastebėjimas

I ir II projekto dalies konkursiniai pasiūlymai buvo priimami ir vertinami skirtingose institucijose. Pasiūlymai buvo teikiami ir vokai atplėšiami LAKD, o vertinami TID, tačiau dokumentų perdavimas iš LAKD į TID nebuvo įformintas dokumentų perdavimo – priėmimo aktu.

Rizika

Yra rizika, kad nesant kontrolės procedūrų, užtikrinančių saugų dokumentų perdavimą, konkursiniai pasiūlymai gali būti prarasti, informacija juose tinkamai neapsaugota.

Rekomendacija

Numatyti atitinkamas procedūras rengiamame TID Darbo procedūrų vadove Sanglaudos fondo projektams administruoti.

Pastebėjimai, nurodyti ISPA projekto „IX B transporto koridoriaus rekonstrukcija“ valstybinio audito ataskaitoje ir nustatyti šiame audite:

Pastebėjimas

Viešųjų pirkimų skelbime, palyginti su konkurso dokumentų dalimi „Nurodymai konkurso dalyviams“, pateikti ne visi atrankos ir laimėtojo skyrimo kriterijai. „Nurodymuose konkurso dalyviams“ konsorciumo pagrindiniam partneriui ir kitiems partneriams nurodyti patirties ir finansinio pajėgumo reikalavimai skiriasi nuo reikalavimų, nurodytų vienasmeniams siūlytojams, tačiau apie tai skelbime nerašoma.

Rizika

Dėl nepakankamos informacijos, pateiktos viešųjų pirkimų skelbime, konkurse galėjo dalyvauti ne visi atrankos kriterijus atitinkantys konkurso dalyviai.

Rekomendacija

Viešųjų pirkimų skelbimuose nurodyti visus atrankos ir laimėtojo skyrimo kriterijus.

Pastebėjimas

Sutartyje su rangovu dėl projekto II dalies darbų vykdymo nurodyta didesnė suma, negu Finansinio memorandumo likutis po projekto I dalies darbų įgyvendinimo. Sutartyje nėra apibrėžta, kokia suma finansuojama pagal Finansinio memorandumo sąlygas iš Lietuvos ir ES lėšų ir kokia

suma finansuojama tik iš Lietuvos lėšų. ISPA finansuojama dalis apskaičiuota kaip 75 proc. visos sutarties vertės, įskaitant sumą, viršijančią numatytą Finansiniame memorandume. Taigi projekto II dalies darbų sutartyje viršyti ES įsipareigojimai, nenumatyti Finansiniame memorandume.

Rizika

Yra rizika, kad gali būti neužtikrintas bendrasis finansavimas LR lėšomis.

Rekomendacija

Pasirašant sutartį su rangovu ir nurodant didesnę sumą, negu numatyta EK sprendime, sutartyje neviršyti pagal EK sprendimą nustatytos ES finansuojamosios dalies ir nurodyti, kokia suma finansuojama pagal EK sprendimo sąlygas iš Lietuvos ir ES lėšų ir kokia suma finansuojama tik iš Lietuvos lėšų.

TID veiksmas

Rekomendacija šiuo metu yra įgyvendinama. Audito metu nustatyta, kad jei planuojamos sutarties vertė viršija Finansiniame memorandume patvirtintą vertę, sutartyje atskirai nurodoma suma, finansuojama tik iš nacionalinių lėšų.

Pastebėjimas

Sudėtinga palyginti konkursinio pasiūlymo kiekių žiniaraščiuose (4 tomas) nurodytus kiekiu su kiekiais, nurodytais užsakovo parengtoje projekto skaičiuojamojoje sąmatoje, nes skiriasi darbams suteikti darbų kodai, jų pavadinimai.

Sudėtinga įvertinti konkursinio pasiūlymo ir skaičiuojamosios sąmatos kainas, nes konkursiniame pasiūlyme yra pateiktas bendras darbo pozicijos įkainis, o skaičiuojamoje sąmatoje darbo įkainis yra išskaidytas nurodant tiesioginių išlaidų sudedamąsias dalis – darbo užmokestį, medžiagas ir mechanizmus, atskirai pateikiami priskaitymų procentiniai priedai nuo tiesioginių išlaidų.

Audito metu buvo pateiktas darbų kodų konkursinės dokumentacijos ir statybos skaičiuojamosios kainos sąmatinio skaičiavimo sugretinimo žiniaraštis, kuriame nurodoma, kokias techninio projekto (skaičiuojamosios sąmatos) pozicijas sujungus, gaunamas konkursinėje dokumentacijoje patvirtintas darbo kodas. Pažymėtina, kad konkursinių pasiūlymų vertinimo metu sugretinimo žiniaraštis nebuvo parengtas.

Rizika

Konkursinių pasiūlymų vertinimo komisija, neturėdama tinkamos informacijos, negali objektyviai įvertinti konkursinio pasiūlymo ir skaičiuojamosios sąmatos kainų skirtumų, taip pat siūlomų techninių sprendimų skirtumų.

Rekomendacija

Rekomenduojame TID ir LAKD darbo procedūrų vadovuose patvirtinti darbo procedūras, užtikrinančias konkursinių pasiūlymų palyginimą, juos vertinant, su techninio projekto ekonomine dalimi (skaičiuojamąja sąmata).

4.4.2.1. Vidaus audito skyrius

Bendra informacija

Žiūrėti 3.3.1. dalį.

Pastebėjimas

VAS 2004 m. balandžio mėn. 30 d. audito ataskaitoje numatytas vienas iš audito tikslų – užtikrinti, kad būtų patikrinta ne mažiau kaip 15 proc. per ataskaitinį laikotarpį tinkamų lėšų. Vidaus audito ataskaitoje nurodyta, kad ISPA projekto „Via Baltika kelio išvystymas 2000–2003 m.“ Nr. 2000/LT/16/P/PT/002 II dalis ir kiti ISPA projektai buvo „...vertinami ištiesiniu būdu, tikrinant, ar kokybiškai atliekami darbai bei, ar atliktų darbų aktuose nurodyti darbai atitinka faktiškai atliktus darbus...“. Be to, ataskaitoje nurodyta, kad vidaus audito metu „...buvo atliekamos techninės patikros vietose, kadangi, administracinės ir finansinės patikros vietose bus atliktos kito vidaus audito metu.“

Nustatyta, kad vidaus audito ataskaitoje nebuvo tinkamai ir pakankamai atskleistas vienas iš projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/002 vidaus auditui nustatytų tikslų – patikrinti ne mažiau kaip 15 proc. per ataskaitinį laikotarpį tinkamų lėšų, nes ataskaitoje:

- Nėra aiški audito apimtis, t. y. nenurodyta audituota minėto projekto tinkamų išlaidų suma.
- Nenurodyti patikros vietoje metu taikyti atrankos metodai atrenkant: atitinkamus projekto kelio ruožus, atliktų darbų priėmimo aktus, atliktų darbų priėmimo aktuose patvirtintas darbų pozicijas ir / ar jų vertes, patikrų vietoje atlikimo vietas.

Be to, Susisiekimo ministerijos raštu¹⁵ mums pateiktoje informacijoje apie Susisiekimo ministerijos VAS patikrintas ISPA projektų tinkamas išlaidas nuo ISPA programos pradžios iki 2004-06-01 projektas Nr. 2000/LT/16/P/PT/002 ir jo išlaidos nenurodytos visai.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, atlikdami šio projekto baigiamąjį auditą, Susisiekimo ministerijos VAS atlikto audito rezultatais pasinaudoti negalėjome.

¹⁵ LR Susisiekimo ministerijos valstybės sekretoriaus 2004-06-25 raštas Nr. 2-10-2712 „Dėl informacijos pateikimo“.

Pastebėjimas

VAS neturi parengtos ir patvirtintos metodikos, skirtos 15 proc. Sanglaudos fondo tinkamų išlaidų patikrinimui atlikti. Pažymėtina, kad šiuo metu FM metodinės rekomendacijos, kurių pagrindu VAS turėtų parengti savo aplinkai pritaikytą metodiką, dar nėra pilnai parengtos.

Rizika

Yra rizika, kad VAS gali neužtikrinti ISPA programos Finansiniame memorandume, Komisijos Reglamente (EB) Nr. 1386 / 2002 bei Vyriausybės 2004-06-28 nutarime Nr. 802¹⁶ numatyto reikalavimo atlikti ne mažiau kaip 15 proc. per ataskaitinį laikotarpį gautų ISPA / Sanglaudos fondo tinkamų išlaidų atrankinį patikrinimą.

Rekomendacija

Rengiant vidaus audito 15 proc. išlaidų patikrinimų ataskaitas ir atrankinių patikrinimų metodiką atsižvelgti į nustatytus vidaus audito ataskaitos trūkumus.

Išvada

Įvertinę TID vidaus kontrolę ir prieš tai atliktų auditų rekomendacijų įgyvendinimą iki 2004-12-31, taip pat atlikę detalų išlaidų testavimą ir patikras vietoje bei atsižvelgdami į gautus rezultatus, galime teigti, kad TID vidaus kontrolės sistema projekto įgyvendinimo ir audito metu tenkino minimalius vidaus kontrolės sistemai nustatytus Finansinio memorandumo reikalavimus, išskyrus tai, kad:

- Administruojant ISPA / Sanglaudos fondo projektus kai kuriais atvejais nesilaikoma Darbo procedūrų vadove nustatytų procedūrų.
- Darbo procedūros ISPA ir Sanglaudos fondo projektų administravimui parengtos ir patvirtintos žymiai vėliau nei ES remiami projektai buvo pradėti administruoti.
- Kai kuriais atvejais neužtikrinta viešųjų pirkimų procedūrų laikymosi kontrolė.
- Yra prieštaravimų teisės aktuose dėl teisės TID dalyvauti viešųjų pirkimų vertinimo komisijos darbe bei kontroliuoti viešuosius pirkimus.
- Vyriausybės nutarimu nustatyta TID atsakomybė prieštarauja Biudžeto sandaros įstatymo nuostatoms.
- Nepakankama LAKD perduotų funkcijų vykdymo kontrolė.

¹⁶ LR Vyriausybės 2004 metų birželio 28 d. nutarimas Nr. 802 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 metų rugpjūčio 24 d. nutarimo Nr. 1026 „Dėl Europos Sąjungos Sanglaudos fondo paramos administravimo Lietuvoje“ pakeitimo“ (Žin., 2004, Nr. 103-3777).

¹⁸ 2003-10-01 Europos Komisijos delegacijos raštas Nr. 03/1/1576/MF

4.4.3. Lietuvos automobilių kelių direkcija – galutinis paramos gavėjas

Bendra informacija

Žiūrėti 3.4. dalį.

Pastebėjimas

Audito metu peržiūrėdami išorės ir vidaus auditorių pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo vertinimą nustatėme, kad LAKD nėra reglamentuota įvairių institucijų audito ar patikrų ataskaitose pateiktų rekomendacijų vykdymo tvarka. Nepatvirtinta, kas ir kada sudaro veiksmų planus dėl ataskaitose pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo, kas ir kaip skiriamas atsakingu už veiksmų plano įvykdymo kontrolę, kaip atsakingas asmuo kontroliuoja, kad rekomendacijos būtų įvykdomos tinkamai ir laiku.

Rizika

Yra rizika, kad bus neužtikrinamas tinkamas rekomendacijų vykdymas.

Rekomendacija

Papildyti LAKD darbo procedūrų vadovą, nustatant:

- Audito ir patikrų ataskaitose pateiktų rekomendacijų vykdymo tvarką ir laikotarpį, per kurį nuo audito ar patikrinimo ataskaitos gavimo turi būti parengtas ir patvirtintas veiksmų planas dėl rekomendacijų vykdymo;
- Už veiksmų plano sudarymą ir rekomendacijų vykdymo kontrolę atsakingą asmenį.

Pastebėjimas

Projekto įgyvendinimo metu iki 2003-09-11 nebuvo procedūrų vadovo ISPA programai administruoti, o atskirai aprašytos darbo procedūros nebuvo detalios. Nuo 2004-05-01 ISPA programos projektai finansuojami iš Sanglaudos fondo lėšų, todėl projektams tiesiogiai taikoma ES teisė. Administruodama ES finansuojamus projektus LAKD taiko ISPA programos procedūrų vadovą, nes Sanglaudos fondo Darbo procedūrų vadovas nėra parengtas ir patvirtintas.

Rizika

Yra rizika, kad administruojant Sanglaudos fondo projektus ir vadovaujantis ISPA programos darbo procedūrų vadovu, gali būti nevykdomi ES reikalavimai, susiję su Sanglaudos fondo projektų administravimu.

Rekomendacija

Parengti ir patvirtinti Sanglaudos fondo administravimo detalias darbo procedūras.

LAKD veiksmai

Audito metu atsižvelgusi į mūsų pastebėjimą ir rekomendaciją, LAKD 2004-12-31 generalinio direktoriaus įsakymu Nr.V-313 patvirtintas galutinio paramos gavėjo procedūrų vadovas Sanglaudos fondo projektams įgyvendinti.

Pastebėjimas

ISPA / Sanglaudos fondo projektus administruojančių institucijų (LAKD, TID, NFD) darbo procedūrose nėra sistemos, užtikrinančios greitą ir tinkamą galutinės ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos administravimą. LAKD procedūrų vadove nenumatyti galutinės ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos parengimo, koregavimo ir perdavimo TID terminai.

Rizika

Yra rizika, kad nesant nustatytų galutinės ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos parengimo procedūrų, galimas Finansiniame memorandume / EK sprendime nustatytų terminų nesilaikymas.

Rekomendacija

LAKD galutinio paramos gavėjo procedūrų vadove numatyti galutinės ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos parengimo, pateikimo TID ir galimus galutinės ataskaitos koregavimo terminus. Galutinės ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos administravimo terminai turi būti suderinti su TID, NFD ir baigiamąją audito deklaraciją teikiančia institucija, bei reglamentuoti teisės aktais.

Pastebėjimas

Statinio pripažinimo tinkamu naudoti komisijos nariai nesilaikė STR 1.11.01:2002 Statinių pripažinimo tinkamais naudoti tvarkos 15 ir 16 punktų ir neužtikrino, kad kelio pripažinimo tinkamu naudoti metu būtų visi privalomi dokumentai, ir būtų tinkamai įformintas pripažinimo tinkamu naudoti aktas, t. y. atitinkame priede nėra tiksliai nurodyti pridedami atitinkamų ruožų statybos žurnalai.

Atliekant detalų išlaidų testavimą, tarp LAKD perduotų su ISPA projekto įgyvendinimu susijusių dokumentų, nebuvo vieno ruožo statybos darbų žurnalo. Audito metu minėtas statybos žurnalas buvo pateiktas.

Rizika

Yra rizika, kad statinio pripažinimo tinkamu naudoti akte nenurodyti privalomi užsakovui perduodami statybos dokumentai gali būti apskritai neparengti ir / ar prarasti.

Rekomendacijos

LAKD skiriama komisija, pripažįstanti tinkamu naudoti kelio ruožus, privalo laikytis STR 1.11.01:2002 Statinių pripažinimo tinkamais naudoti tvarkos 15 ir 16 punktuose patvirtintų nuostatų reikalavimų.

LAKD numatyti darbo procedūras, leidžiančias įsitikinti, kad komisijai, pripažįstančiai tinkamu naudoti kelio ruožus, yra pateikta visa privaloma statybos techninė ir vykdymo dokumentacija, ir užtikrinančias tinkamą pripažinimo tinkamu naudoti akto įforminimą.

4.4.3.1. Investicijų skyrius

Bendra informacija

Žiūrėti 3.4. dalį.

Pastebėjimas

LAKD projekto įgyvendinimo metu buvo paskirti asmenys (vyresnysis pareigūnas, projekto vadovas, FIDIC inžinierius, apskaitos pareigūnė), atsakingi už ISPA programos įgyvendinimą. Įgyvendinant projektą taip pat buvo įgyvendinami dar du ISPA programos projektai, tačiau Investicijų skyriuje nebuvo paskirti asmenys, atsakingi už konkrečių projektų administravimą.

Rizika

Konkrečių projektų priežiūros nepriskyrimas darbuotojams, gali neigiamai paveikti įgyvendinamų projektų administravimo kokybę.

Rekomendacija

Paskirti atsakingus asmenis už konkrečių projektų priežiūrą ir įgyvendinimą.

LAKD veiksmas

Audito metu atsižvelgusi į mūsų pastebėjimą ir rekomendaciją, LAKD generalinio direktoriaus 2004-07-12 įsakymu Nr.V-85 paskirti atsakingi asmenys, vykdantys konkrečių įgyvendinamų investicinių projektų, finansuojamų iš Sanglaudos fondo, priežiūrą.

4.4.3.2. Projektų įgyvendinimo skyrius

Bendra informacija

Žiūrėti 3.4. dalį.

Pastebėjimas

Projekto (I ir II dalies) skelbimų apie numatomą sutartį ir viešųjų pirkimų skelbimų 8 dalyje nurodyta, kad medžiagų ir paslaugų, kurios naudojamos siekiant įvykdyti sutarties sąlygas, kilmė turi būti Europos Bendrijos valstybės narės ir ISPA valstybės partnerės. Šio projekto (I ir II dalies)

darbų sutarčių specialiųjų sąlygų (2 tomas, II dalis) 75.1 punkte nurodyta, kad rangovas, įgyvendindamas sutarties sąlygas, negali pirkti prekių / paslaugų, pagamintų šalyse, kurios nėra Europos Bendrijos valstybės narės ir ISPA valstybės partnerės.

Atlikdami detalų išlaidų testavimą pastebėjome, kad I projekto dalies viadukų rekonstrukcijos darbų išpildomosios dokumentacijos bylose pridėti armatūros gaminių kokybės sertifikatai išduoti Rusijos Federacijos įmonių, t. y., valstybės, kuri nėra Europos Bendrijos valstybės narė ir ISPA programos valstybė partnerė. Armatūros gaminiai buvo naudojami šiuose ruožuose:

- Viadukas 57,78 km (2003 metų III-1 tomo Techninė išpildomoji dokumentacija),
- Viadukas 51,6 km ir Viadukas 52,2 km (2003 metų III-1, III-2, III-3 tomų Techninė išpildomoji dokumentacija),
- Viadukas 11,07 km (Techninėje išpildomojoje dokumentacijoje „Atitikties deklaracijos“ ir „Dengiamieji darbai“ kilmės dokumentų nebuvo, audito metu rangovas pateikė armatūros gaminių kilmės dokumentus).

Papildomai peržiūrėjus II projekto dalies viadukų ir gyvulių praginos rekonstrukcijos darbų technines išpildomasias dokumentacijas, armatūros gaminių kilmės dokumentų nerasta. Audito metu rangovai pateikė armatūros gaminių kilmės dokumentus, išduotus Rusijos federacijos įmonių. Armatūros gaminiai buvo naudojami šiuose ruožuose:

- Viadukai: 16,45 km ir 8,3 km,
- Gyvulių pragina 14,10 km.

Vadovaudamiesi techninėse išpildomosiose dokumentacijose pridėtais ir rangovų pateiktais armatūros gaminių kilmės dokumentais, atliktų darbų priėmimo aktuose (forma 2) patvirtintomis ir apmokėtomis darbų pozicijomis „Armatūros ir jos gaminių sudėjimas“, taip pat atsižvelgdami į tai, kad Rusijos Federacijoje pagaminti armatūros gaminiai, iš esmės yra galutiniai šios šalies sukurti produktai, naudojami statyboje su technologiškai privalomais procesais (armatūros strypų paruošimas, transportavimas, sudėjimas į klojinius), galime teigti, kad viadukų ir gyvulių praginos rekonstrukcijoje buvo panaudoti Rusijos Federacijoje pagaminti armatūros gaminiai.

Vadovaudamiesi TID, LAKD ir rangovų papildomai pateiktais dokumentais ir atliktais skaičiavimais, galime teigti, kad projekto išlaidų suma, susijusi su panaudotomis netinkamos kilmės statybinėmis medžiagomis (armatūros gaminiiais), sudaro iš viso 66 236,00 EUR (I projekto dalies išlaidos sudaro 33 955,00 EUR, II projekto dalies išlaidos sudaro 32 281,00 EUR), t. y. 0,38 proc. visų apmokėtų projektų išlaidų.

Rekomendacijos

- LAKD užtikrinti rangos sutarties sąlygų laikymąsi ir tinkamo dokumentavimo kontrolę.

- Atsižvelgiant, kad Sanglaudos fondo projektams nenumatyti prekių / paslaugų kilmės apribojimai, o nuo 2004-05-01 ISPA projektai yra finansuojami iš Sanglaudos fondo lėšų, rekomenduojame LAKD kreiptis į Sanglaudos fondo Vadovaujančią instituciją (FM) dėl leidimo pakeisti rangos sutartyje numatytus rangovų įsipareigojimus, susijusius su prekių / paslaugų kilmės apribojimu.
- Papildomai informuoti rangovus, atliekančius ISPA / Sanglaudos fondo projektų statybos darbus, bei techninius prižiūrėtojus apie projekto įgyvendinimui taikomus prekių / paslaugų kilmės reikalavimus. Reikalauti, kad tuo atveju, jei statyboje rengiamasi naudoti netinkamos kilmės statybinės medžiagas naujų produktų sukūrimui, techninių prižiūrėtojų sprendimai, kurių pagrindu leidžiama naudoti statyboje tokius produktus / medžiagas, turi būti tinkamai motyvuoti ir dokumentuoti.

LAKD komentaras

Galutinis paramos gavėjo – LAKD nuomone rangovui nebuvo mokama už įsigytą netinkamos kilmės medžiagą (armatūrą). Mokama buvo už galutinį produktą, kuriame armatūra tesudaro 30 proc. visos produkto vertės. LAKD mano, kad armatūra buvo panaudota kaip žaliava, o galutinis produktas, kadangi buvo patirtos papildomos išlaidos, buvo pagamintas Lietuvoje. Taip pat LAKD mano, kad padarytos išlaidos tinkamos ir teisingai apmokėtos iš ISPA programos lėšų. Atlikti veiksmai neprieštarauja Europos Komisijos delegacijos rašto¹⁸ nuostatoms, kad jei medžiagai perdirbti yra patiriamos papildomos sąnaudos, sudarančios daugiau negu 50 proc. galutinio produkto vertės, produktas gali būti laikomas kilęs Lietuvoje.

Pastebėjimas

Rengiant projekto I ir II dalies technines projekto ekonomines dalis, buvo vadovaujamosi statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo rekomendacijomis¹⁹ (atliko AB „Kelprojektas“). Privalomą²⁰ techninių projektų ekspertizę atliko VĮ „Problematika“.

Užsakovo (LAKD) parengtoje konkursinėje dokumentacijoje numatyti papildomi parengiamieji darbai, kurių nėra ekspertų patvirtintoje techninio projekto ekonominėse dalyse (skaičiuojamosiose sąmatose).

¹⁹ LR statybos ir urbanistikos ministerijos 1998 m. sausio 19 d. įsakymas Nr. 7 „Statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo rekomendacijos“.

²⁰ LR aplinkos ministro 2002 m. balandžio 23 d. įsakymas Nr. 199 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.05.06:2002 „statinio projektavimas“.

LR aplinkos ministro 2002 m. balandžio 30 d. įsakymas Nr. 214 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.06.03:2002 „Statinio projekto ekspertizė ir statinio ekspertizė“ patvirtinimo“.

LR statybos ir urbanistikos ministerijos 1997 04 10 įsakymas Nr. 122 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.05.01:1997“; 1997 05 08 įsakymas Nr. 139 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.05.02:1997“; 1997 01 22 įsakymas Nr. 8 „Dėl organizacinio tvarkomojo statybos techninio reglamento STR 1.02.02:1997 „Projekto vadovo ir projekto dalies vadovo veikla“.

FIDIC sutartis, kaip sudėtinė rangos sutarties dalis, numato atitinkamus rangovo įsipareigojimus atliekant rangos darbus, kurie atskirai numatyti konkursinės dokumentacijos 5 tomo „Kiekių sąrašai“ 1 sąrašė „Parengiamosios priemonės“. FIDIC sutartis nenurodo, kad už minėtus darbus turi būti atsiskaitoma, kaip už atskirtų darbų atlikimą.

Statybų praktikoje techninio projekto ekonominės dalys (jų pagrindu yra rengiamos konkursinės dokumentacijos) yra rengiamos statybos skaičiuojamųjų kainų rekomendacijų²¹ principu (tai patvirtina ir LR rangovų naudojamos statybų darbų apskaitos programinės įrangos). Nagrinėdami techninio projekto ekonominę dalį, konkursinę dokumentaciją ir sudarytų rangos sutarčių sudėtinės dalis galime teigti, kad konkursinėje dokumentacijoje numatyti parengiamieji darbai ir atitinkamose rangos sutartyse numatytos papildomos parengiamųjų darbų pozicijos galėjo būti įskaičiuotos taip pat ir į bendrą statinio vertę, numatant jas kaip netiesiogines išlaidas („Pridėtinės išlaidos“, „Socialinio draudimo išlaidos“, „Kitos išlaidos“, „Pelnas“) procentiniuose prieduose prie tiesioginių išlaidų. Pavyzdžiui, „Kitos išlaidos“ rekomendacijose²² numatytos kaip „...kvalifikuotų darbininkų komandiruočių, darbo pamainomis ar pakaitiniu būdu, darbininkų pervežimo [...] išlaidos...“, kurios įskaičiuojamos į bendrą projekto vertę, tuo tarpu konkursinės dokumentacijos 5 tomo „Kiekių sąrašai“ 1 sąrašė numatytas atskiras parengiamasis darbas „Darbuotojų vežiojimas“, kuris apmokamas kaip atskirai atliktas darbas atitinkama tvarka. Atkreiptinas dėmesys, kad rangos sutartyje Parengiamiesiems darbams įvertinti nėra naudojami matavimo vienetai, o už juos atsiskaitoma pagal Inžinieriaus patvirtintus parengiamųjų darbų atsiskaitymų grafikus (*Payments for the preliminaries / Preliminaries Cash Flow*).

Audito metu nustatėme atvejus, kai užsakovas ir nepriklausomi techniniai inžinieriai priėmė skirtingus sprendimus dėl parengiamųjų priemonių apmokėjimo. Pavyzdžiui, prieš tai įgyvendinto ISPA projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/001 „IX B transporto koridoriaus rekonstrukcija 2001–2002 m.“ įgyvendinimo metu, kompanijos „SAFEGE Consulting Engineers“ nepriklausomas techninis inžinierius nesutiko rangovams apmokėti už parengiamųjų darbų laikotarpį, per kurį rangovas neatliko statybos darbų, t. y. rangovui atlikus statybos darbus anksčiau negu numatyta rangos sutartyje, nebuvo apmokėta už parengiamuosius darbus tų mėnesių, kai rangovas nevykdė statybos darbų. Pažymėtina, kad LAKD sutiko su nepriklausomo techninio prižiūrėtojo sprendimu ir neapmokėjo rangovui už tuos parengiamuosius darbus, kurie nebuvo vykdomi atitinkamu laikotarpiu²³. Įgyvendinant šio projekto II dalį, statybos darbus rangovas (UAB „Kauno tiltai“) faktiškai vykdė 15 mėn., tačiau nepriklausomo techninio inžinieriaus ir užsakovo sprendimu

²¹ LR statybos ir urbanistikos ministerijos 1998 m. sausio 19 d. įsakymas Nr. 7 „Statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo rekomendacijos“.

²² LR statybos ir urbanistikos ministerijos 1998 m. sausio 19 d. įsakymas Nr. 7 „Statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo rekomendacijos“.

²³ Kompanijos „SAFEGE Consulting Engineers“ 2002 m. gruodžio mėn. mėnesinė ataskaita.

rangovui apmokėta už 17 mėn. parengiamuosius darbus. Tokiu būdu yra neaiški atsiskaitymo už parengiamųjų darbų atlikimą tvarka.

Rangovams pateikus papildomus dokumentus, susijusius su netinkamos kilmės statybinių medžiagų panaudojimu, nustatyta, kad įgyvendindami projektą, rangovai (UAB „Alkesta“ ir UAB „Kauno tiltai“) savo parengtose lokalinėse sąmatose „Armatūros ir jos gaminių sudėjimas“ numatė 3 proc. kitų išlaidų, kurios nustatyta tvarka²⁴ apskaičiuojamos visas tiesiogines išlaidas (darbo užmokestis, medžiagos, mechanizmai) padidinant 3 proc., taip pat numatė 70 proc. pridėtinių išlaidų, kurios apskaičiuojamos tiesiogines išlaidas, susijusias su darbo užmokesčiu, padidinus 70 proc. Visos šios išlaidos įskaičiuojamos į bendrą objekto vertę ir apmokamos rangovui nustatyta tvarka, remiantis atliktų darbų aktais.

Atsižvelgdami į statybų Lietuvoje praktiką ir į minėtas aplinkybes, manome, kad konkursinėje dokumentacijoje atskirai numatytos parengiamosios priemonės, sudaro galimybę rangovui, teikiant pasiūlymus ir atliekant statybos darbus įskaičiuoti tas pačias netiesiogines išlaidas du kartus ir tuo padidinti viso projekto vertę.

Rizika

Yra rizika, kad rangovas gali padidinti projekto vertę dėl šių priežasčių:

- Apsiskaičiuodamas atitinkamus parengiamuosius darbus, numatytus konkursinės dokumentacijos 5 tomo „Kiekių sąrašai“ 1 sąraše už kuriuos yra atsiskaitoma kaip už atitinkamų atskirų darbų atlikimą.
- Apsiskaičiuodamas atitinkamus procentus „Kitos išlaidos“ ir „Pridėtinės išlaidos“, įskaičiuojamus į bendrą projekto vertę, kurie taip pat apmokami rangovui nustatyta tvarka, remiantis atliktų darbų aktais.

Rekomendacija

LAKD rekomenduojame rengiant konkursinę dokumentaciją nenumatyti atskirų pozicijų tokiems darbams, kurie privalomi pagal FIDIC sutarties sąlygas ir neturi matavimo vienetų, todėl paprastai apskaičiuojami kaip procentiniai priedai nuo tiesioginių išlaidų.

Sanglaudos (ISPA) projekto Nr. 2002/LT/16/P/PT/007 „IX B transporto koridoriaus vystymas 2003–2004 m.“ patikrų vietoje rezultatai

Audito metu, VĮ „Problematika“ techniniam prižiūrėtojiui priimant rangovo UAB „Kauno tiltai“ atliktus darbus, atlikome dvi patikras vietoje (2004-08-17 ir 2004-08-30). Patikrų tikslas:

²⁴ LR statybos ir urbanistikos ministerijos 1998 m. sausio 19 d. įsakymas Nr. 7 „Statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo rekomendacijos“.

- Įvertinti ISPA projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/001 „IX B transporto koridoriaus rekonstrukcija“ valstybinio audito ataskaitoje nurodytų rekomendacijų įgyvendinimą,
- Įvertinti vidaus kontrolės priemonių (techninės priežiūros ir dokumentavimo procedūrų) vykdymą vietoje (tuo metu atliekamų ISPA projekto Nr. 2002/LT/16/P/PT/007 „IX B transporto koridoriaus vystymas 2003–2004 m.“ darbų pagrindu).

Pastebėjimai

Atlikus patikras vietoje galime teigti, kad VI „Problematika“ atliekamos techninės priežiūros / atliktų darbų priėmimo metu nebuvo laikomasi atitinkamų Statybos įstatymo, statybos techninių reglamentų ir LAKD patvirtintų darbo procedūrų nuostatų, tiesiogiai susijusių su žemiau išvardytais pastebėjimais.

Nepakankamas statybos darbų dokumentavimas:

- Atskirais atvejais VI „Problematika“ techninio priežiūrėtojo atlikti matavimo rezultatai ir pats atliktų matavimų faktas nebuvo pažymėtas statybos žurnale.
- Statybos objekte nebuvo statybos žurnalo, kuriame būtų fiksuojamas ryšių linijų rekonstravimo darbų vykdymas, nors techninis priežiūrėtojas 2004-08-30 vizavo atliktų darbų priėmimo akte, patvirtindamas, kad ryšių rekonstravimo darbai atlikti. Trūkstamo statybos žurnalo kopija buvo pateikta vėliau audito metu.
- Techninis priežiūrėtojas 2004-08-30 vizuodamas atliktų darbų priėmimo akte (forma 2) faktinį skaldos pagrindo darbų atlikimą, nebuvo pasirašęs paslėptų darbų (skaldos pagrindo) priėmimo akto. Audito metu buvo pateiktas 2004-08-31 sudarytas skaldos pagrindo priėmimo aktas.

Neužtikrinama statyboje naudojamų medžiagų kokybės kontrolė:

- Statybos objekte nebuvo panaudotų stabilizuojančių, izoliuojančių ir filtruojančių medžiagų (struktūriniam drenažui (geotekstilei)) kokybės atitikties deklaracijų / sertifikatų, nors VI „Problematika“ techninis priežiūrėtojas 2004-08-30 atliktų darbų akte patvirtino, kad atitinkamas darbas atliktas, neįsitikinęs panaudotų medžiagų kokybe. Audito metu buvo pateikta statybos metu panaudotos medžiagos – geotekstilės kokybės atitikties deklaracija / sertifikato kopija.

Rizika

Techniniam priežiūrėtojui atliktų darbų priėmimo akte patvirtinus faktinį darbą be patikrinimo, darbai gali būti neatlikti arba neatitikti kokybės reikalavimų, nurodytų statinio projekto techninėse specifikacijose.

Rekomendacija

LAKD vadovybei užtikrinti, kad atliekant techninę priežiūrą būtų griežtai laikomasi teisės aktų nuostatų.

Pastebėjimai, nurodyti ISPA projekto „IX B transporto koridoriaus rekonstrukcija“ valstybinio audito ataskaitoje ir nustatyti šiame audite:

Pastebėjimas

Statybos įstatymo 16 str. „Statinio statybos techninės priežiūros vadovo pareigos ir teisės“ 2 d. 3 p. nurodyta, kad „statinio statybos techninis prižiūrėtojas privalo [...] tikrinti ir priimti paslėptus statybos darbus ir paslėptas statinio konstrukcijas...“. Statybos įstatymo 15 str. 3 dalies 6 p. yra numatyta, kad rangovas privalo „įforminti normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose nurodytus statinio statybos dokumentus ir perduoti juos statytojui (užsakovui)“.

Atliekant paslėptų darbų techninę priežiūrą ir įforminant normatyvinius statybos techninius dokumentus, kai kuriais atvejais buvo nesilaikoma Statybos įstatymo 15 str. 3 d. 6 p. ir 16 str. 2 d. 3 p. reikalavimų.

Igyvendinant projekto I dalį VI „Problematika“ techninę priežiūrą vykdęs prižiūrėtojas nepasirašė kai kurių paslėptų darbų aktų:

- Sudėtos armatūros priėmimas;
- Klojinių priėmimas;
- Šalčiui atsparaus (drenuojančio) sluoksnio priėmimas;
- Apsauginio šalčiui atsparaus sluoksnio priėmimas.

Audito metu dokumentai su techninių prižiūrėtojų parašais, įrodantys atliktą techninę priežiūrą, nepateikti.

LAKD parengė ir 2003-09-11 patvirtino galutinio paramos gavėjo procedūrų vadovą, kurio 6.10 dalyje „Projekto techninės priežiūros organizavimas ir kontrolė“ numatyta užsakovo pavedimu atliekama techninė priežiūra, tačiau minėtos procedūros nėra pakankamai detalios ir nėra užtikrinama procedūrų vykdymo kontrolė.

Rizika

Neįtraukus techninio prižiūrėtojo į pirmiau išvardytų paslėptų ir kitų darbų priėmimo komisiją, techninis prižiūrėtojas nepatikrina paslėptų ir kitų darbų atlikimo kokybės ir fakto, todėl minėti darbai gali būti atlikti netinkamai, su trūkumais ar neatlikti.

Rekomendacijos

- LAKD parengti detalias techninės priežiūros darbų, pastebėtų trūkumų, jų ištaisymo bei vėlesnių veiksmų dokumentavimo procedūras. LAKD reikalauti, kad būtų griežtai laikomasi atliekamo darbo ir ištaisytų trūkumų dokumentavimo procedūrų.
- Užtikrinti, kad rangovas tinkamai dokumentuotų atliekamus darbus.

Pastebėjimas

Dalį statybos žurnalų rangovas pildo nesilaikydamas aplinkos ministro 1998-09-18 įsakymu Nr. 181 patvirtinto Organizacinio tvarkomojo statybos techninio reglamento (STR 1.01:1998) reikalavimų. Šio reglamento 6 d. „Privalomieji statybos darbų dokumentai“ 6.3. p. nurodyta, kad „statybos darbų eiga (nuo statybos pradžios iki statinio atidavimo naudoti) aprašoma statybos darbų žurnale, kuris yra privalomas. Į žurnalą taip pat įrašomi visų statybos priežiūros dalyvių atliktų patikrinimų rezultatai ir reikalavimai“. Taigi, techninę priežiūrą atlikęs LAKD 2002-01-28 gen. direktoriaus įsakymu paskirtas Techninės kontrolės skyriaus vyresnysis inspektorius, o nuo 2002-03-15 techninę priežiūrą atliekanti VĮ „Problematika“ turėjo reikalauti iš rangovo pildyti statybos žurnalą, kaip privalomą statybos darbų dokumentą. Tačiau statybos žurnalą nepakankamai dokumentuodavo ir rangovas, ir techninę priežiūrą atliekantys asmenys. Techninę priežiūrą atlikę LAKD ar VĮ „Problematika“ inspektoriai nepateikė rangovui pastabų ir neužtikrino, kad statybos žurnalai būtų pildomi laikantis minėtų reikalavimų.

Rizika

Dalis darbų gali būti atlikti nekokybiškai ir ne pagal projekte numatytus parametrus.

Rekomendacija

LAKD parengti techninės priežiūros darbo ir jo kontrolės procedūras. LAKD vadovybei reikalauti griežtai laikytis nustatytų darbo ir kontrolės procedūrų.

Pastebėjimas

VĮ „Problematika“ techniniai prižiūrėtojai rangovo pildomuose statybos žurnaluose nefiksavo savo pastabų dėl netinkamai atliktų darbų.

Rizika

Yra rizika, kad rangovas gali nevisiškai, ne laiku, ar visai neištaisyti atsiradusių trūkumų arba paslėptų defektų.

Rekomendacija

LAKD parengti techninės priežiūros darbų, pastebėtų trūkumų, jų ištaisymo bei vėlesnių veiksmų dokumentavimo procedūras. LAKD reikalauti, kad būtų griežtai laikomasi atliekamo darbo ir ištaisytų trūkumų dokumentavimo procedūrų.

Pastebėjimai

Projekto įgyvendinimo metu LAKD ir VĮ „Problematika“ nesilaikė tarpusavyje sudarytos 2002-03-15 sutarties Nr. 56 įsipareigojimų:

- VĮ „Problematika“ kiekvieno mėnesio ataskaitose pateikė pastebėjimus dėl neatitikimo projektiniams standartams ir kitus trūkumus įgyvendinant ISPA projektą, tačiau vėlesnėse ataskaitose nenurodė informacijos apie trūkumų pašalinimą.
- VĮ „Problematika“ neteikė LAKD visų per ataskaitinį mėnesį atliktų paslėptų darbų, tarpinių darbų ir konstrukcijų priėmimo aktų bei žiniaraščių, o LAKD nereikalavo iš VĮ „Problematika“, kad minėti dokumentai būtų pateikti.

LAKD ir VĮ „Problematikos“ sudarytose 2003-01-27 Nr. 15 ir 2004-01-23 Nr. 1-13 sutartyse neapibrėžtas techninės priežiūros ataskaitų turinys, nenumatyta, kad ataskaitose būtų pateikiama informacija apie ankstesnėse ataskaitose nurodytų darbų trūkumų pašalinimą. Tokiu būdu LAKD neįgyvendino atitinkamų Valstybės kontrolės baigiamojo ISPA projekto „IX B transporto koridoriaus rekonstrukcija“ valstybinio audito 2003-12-19 ataskaitoje Nr. 1070-3-92 nurodytų rekomendacijų.

Rizikos

Nepakankamas techninės priežiūros darbų dokumentavimas sukelia riziką, kad techninės priežiūros veiksmai yra neatlikti, o jų neatlikimas gali turėti įtakos statinio kokybei.

FIDIC inžinierius, tikrindamas ir pasirašydamas atliktų darbų aktą (forma 2) ir išlaidų pažymą (3 forma), gali neturėti visos būtinos informacijos apie projekto įgyvendinimą, o atliktų darbų priėmimo aktuose nurodyti darbų kiekliai gali neatitikti faktiškai atliktų.

Rekomendacijos

LAKD procedūrų vadovą papildyti techninės priežiūros atskaitomybės procedūromis: nustatyti techninės priežiūros ataskaitų turinį, numatyti, kad ataskaitose būtų pateikiama informacija apie ankstesnėse ataskaitose nurodytų darbų trūkumų pašalinimą.

Perkant techninės priežiūros paslaugas, atitinkamą techninės priežiūros dokumentavimo ir atskaitomybės tvarką numatyti sudaromose paslaugų sutartyse.

Pastebėjimas

LAKD 2002 m. kovo 15 d. sudarė sutartį su VĮ „Problematika“ dėl 2002 m. atliekamo valstybės kelių tiesimo, taisymo ir priežiūros darbų techninės kontrolės, specialiųjų tyrimų ir laboratorinių darbų atlikimo. Techninės kontrolės skyriaus funkcijos iš dalies pasikeitė, tačiau skyriaus nuostatai nebuvo pakeisti.

Rizika

Pasikeitus skyriaus funkcijoms ir nesant tinkamai reglamentuotos atsakomybės, projekto įgyvendinimo eiga ir atliekami darbai gali būti netinkamai kontroliuojami. Tai gali turėti neigiamos įtakos statybos darbų kokybei.

Rekomendacija

Pasikeitus skyriaus funkcijoms, uždaviniams, peržiūrėti skyriaus nuostatus ir juos papildžius (pakeitus) patvirtinti nustatyta tvarka.

4.4.3.3. Vidaus audito tarnyba

Bendra informacija

Žiūrėti 3.4.1. dalį.

Pastebėjimas

Vidaus audito tarnybos vyriausiajam auditoriui vadovybė paveda atlikti darbus nesusijusius su vidaus audito funkcija.

Rizika

Yra rizika, kad užduotys, patvirtintos 2004 m. veiklos ir 2004–2006 m. veiklos strateginiame plane, nebus įvykdytos, taip pat yra rizika, kad nebus užtikrintas vidaus auditoriaus nepriklausomumas.

Rekomendacija

LAKD vadovybei, užtikrinti, kad vidaus audito tarnyba vykdytų tik tas užduotis, kurios patvirtintos tarnybos nuostatuose ir pareigybių aprašyme.

Išvada

Įvertinę LAKD vidaus kontrolę ir prieš tai atliktų auditų rekomendacijų įgyvendinimą, taip pat atlikę detalų išlaidų testavimą ir patikras vietoje, ir, atsižvelgdami į gautus rezultatus, galime teigti, kad LAKD vidaus kontrolės sistema projekto įgyvendinimo ir audito metu tik iš dalies tenkino minimalius vidaus kontrolės sistemai nustatytus Finansinio memorandumo reikalavimus, kadangi:

- Darbo procedūros ISPA ir Sanglaudos fondo projektų administravimui parengtos ir patvirtintos žymiai vėliau nei ES remiami projektai buvo pradėti administruoti.
- ISPA projekto įgyvendinimo metu buvo apmokėtos netinkamos išlaidos (66 236,00 EUR), kurios atsirado dėl panaudotų netinkamos kilmės statybinių medžiagų ir neatliktų parengiamųjų darbų, t. y. LAKD vidaus kontrolė neužtikrino netinkamų išlaidų identifikavimo.

- Kartojasi dalis ISPA projekto „IX B transporto koridoriaus rekonstrukcija“ baigiamojoje audito ataskaitoje nustatytų pastebėjimų dėl LAKD vidaus kontrolės trūkumų.
- Nustatyti atvejai, kai buvo nesilaikyta Statybos įstatymo, statybos techninių reglamentų, rangos sutarčių reikalavimų.
- Neįgyvendintos atitinkamos išorės ir vidaus auditų rekomendacijos, ypač susijusios su techninės priežiūros atlikimu.

Finansinio audito 7-ojo departamento
direktorius

Tomas Mackevičius

Finansinio audito 7-ojo departamento
vyresnioji valstybinė auditorė

Vilma Grikšienė

Susipažinau:
Finansų ministerijos sekretorius

Edmundas Žilevičius

1 PRIEDAS. Sanglaudos (ISPA) projekto „Via Baltika kelio išvystymas 2000–2003“ rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastabos	Svarba	Rekomendacijos	Atsakinga institucija
1	2	3	4	5
1.	Neužtikrinama audito seka apmokant nepriklausomos techninės priežiūros išlaidas. Audituojamam projektui tenkanti suma buvo priskaičiuojama remiantis paslaugų sutartimi. LAKD nacionalinio bendrojo finansavimo dalies mokėjimai padengdavo kelių projektų išlaidas, todėl mokėjimai nebuvo vykdomi iš projektams specialiai atidarytų sąskaitų. (4.1.2.)	Vidutinė	Užtikrinti, kad nepriklausomų techninių priežiūrėtojų pateikiamose sąskaitose būtų išskiriamos kiekvienam projektui tenkančios sumos.	TID
2.	ISPA projekto „Via Baltika kelio išvystymas 2000-2003 m.“ II dalies įgyvendinimo metu už nepriklausomos techninės priežiūros atlikimą apskaičiuota ir apmokėta suma pagal sąskaitas, neatsižvelgiant į nepriklausomo techninio priežiūrėtojo ir ISP patvirtintus laiko apskaitos žiniaraščius. (4.1.2.)	Vidutinė	Griežčiau tikrinti gaunamų apmokėti sąskaitų pagrįstumą ir atitikimą pirminiams dokumentams.	TID
3.	Galutinėje ataskaitoje pateikiama ne visa informacija, reikalaujama Finansiniame memorandume (4.2.)	Vidutinė	<i>Rekomendacija įgyvendinta audito metu.</i> Atsižvelgdami į mūsų pastebėjimus ir rekomendacijas LAKD ir TID papildė ir patikslino projekto galutinę ataskaitą (Valstybės kontrolei pateikta 2004-09-20). Pataisytą projekto galutinę ataskaitą FM pateikė Valstybės kontrolei 2005-01-11.	TID, LAKD
4.	Projekto viešumo priemonės įgyvendintos neužtikrinant visų Finansiniame memorandume M III.6 priede numatytų informavimo ir viešumo priemonių įgyvendinimui keliamų reikalavimų. (4.3.)	Vidutinė	– Užtikrinti, kad vykdant kitus Sanglaudos fondo projektus Komisijos reglamente ²⁵ (EB) Nr. 621 / 2004 numatyti reikalavimai informavimo ir viešumo priemonėms būtų tinkamai įgyvendinami. – Galutiniame paramos gavėjo procedūrų vadove numatyti viešumo priemonių įgyvendinimo procedūras, paskirti asmenis, atsakingus už viešumo priemonių įgyvendinimą.	Vadovaujančioji institucija, TID, LAKD
5.	TID neturi sukurtos internetinės svetainės, kurioje būtų pateikiama informacija apie projektų įgyvendinimo eigą ir įgyvendintus projektus. (4.3.)	Vidutinė	<i>Rekomendacija įgyvendinta audito metu.</i> TID internetinės svetainės adresas: http://www.tid.lt	TID
6.	Audito metu Sanglaudos fondo darbo procedūrų vadovas nebuvo parengtas ir patvirtintas. (4.4.1.)	Vidutinė	Parengti ir patvirtinti Sanglaudos fondo administravimo detalias darbo procedūras.	Vadovaujančioji institucija
7.	Neįsteigtas Sanglaudos fondo priežiūros komitetas, nepatvirtinti komiteto nuostatai, narių sudėtis ir darbo reglamentas. Taip pat neįsteigti priežiūros <i>ad hoc</i> komitetai. (4.4.1.)	Vidutinė	Reglamentuoti priežiūros komiteto (įskaitant <i>ad hoc</i> priemones) funkcijas, pareigas, teises ir atsakomybę. Patvirtinti priežiūros komiteto narių sudėtį ir priežiūros komiteto darbo reglamentą.	Vadovaujančioji institucija

²⁵ Komisijos reglamentas (EB) 2004 m. balandžio 1 d. Nr. 621/2004 nustatantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1164/94 įgyvendinimo taisyklės dėl informavimo ir viešumo priemonių, susijusių su Sanglaudos fondo veikla

Eil. Nr.	Pastabos	Svarba	Rekomendacijos	Atsakinga institucija
1	2	3	4	5
8.	Gali būti nevykdomos Komisijos Reglamento Nr. 16 / 2003 nuostatos dėl įgyvendinančios institucijos funkcijų (net jei, įgyvendinančioji institucija deleguota viešųjų pirkimų funkcija), nes LR teisės aktuose nėra numatyta įgyvendinančiosios institucijos teisė dalyvauti galutinio paramos gavėjo sudarytos viešojo pirkimo komisijos darbe, susipažinti su komisijos darbo dokumentais, teikti pastabas ar siūlymus, nustačius ar įtarus viešojo pirkimo procedūrų pažeidimus. Gali būti nevykdomos Komisijos Reglamento Nr. 16 / 2003 nuostatos dėl įgyvendinančios institucijos funkcijų (net jei įgyvendinančioji institucija paveda viešųjų pirkimų funkciją). (4.4.1.)	Vidutinė	Rekomenduojame Vadovaujančiai institucijai kreiptis į Viešųjų pirkimų tarnybą dėl detalesnio Viešųjų pirkimų įstatymo taikymo išaiškinimo.	Vadovaujančioji institucija
9.	Vyriausybės 2004-06-28 nutarimo Nr. 802 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 metų rugpjūčio 24 d. nutarimo Nr. 1026 „Dėl Europos Sąjungos Sanglaudos fondo paramos administravimo Lietuvoje“ pakeitimo“ nuostatos prieštarauja Biudžeto sandaros įstatymui. (4.4.1.)	Vidutinė	Reglamentuoti TID ir LAKD funkcijas ir atsakomybę taip, kad nebūtų prieštaravimų Biudžeto sandaros įstatymo nuostatoms.	Vadovaujančioji institucija
10.	Finansų ministerijoje nėra patvirtintos tvarkos užtikrinančios, kad Vidaus audito skyrius gautų visas audito ataskaitas susijusias su ES lėšų, administravimu FM ir galėtų su jomis susipažinti. (4.4.1.)	Vidutinė	Inicijuoti galiojančių administracinių teisės aktų pakeitimus numatant, kad Vidaus audito skyrius gautų visas audito ataskaitas, susijusias su ES lėšų, administravimu FM.	Vadovaujančioji institucija
11.	Neparengtas ir nepatvirtintas Sanglaudos fondo darbo procedūrų vadovas (4.4.2.)	Vidutinė	<i>Rekomendacija įgyvendinta audito metu.</i> TID 2004-12-31 direktoriaus įsakymu Nr.1.3-92 patvirtintas „Darbo procedūrų vadovas“ Sanglaudos fondo projektams įgyvendinti.	TID
12.	Sanglaudos fondo skyriaus darbuotojai nepaskirti atsakingais už konkrečių projektų įgyvendinimą. (4.4.2.)	Nedidelė	<i>Rekomendacija įgyvendinta audito metu.</i> TID 2004-12-31 direktoriaus įsakymu Nr.1.3-95 paskirti atsakingi asmenys už Sanglaudos fondo remiamų projektų įgyvendinimą.	TID
13.	Nėra projektų administravimą atliekančių darbuotojų pavadavimo tvarkos reglamentuojančios pavaduojančių asmenų atsakomybę už atitinkamų projektų įgyvendinimą. (4.4.2.)	Nedidelė	<i>Rekomendacija įgyvendinta audito metu.</i> TID 2004-12-31 direktoriaus įsakymu Nr.1.3-95 nustatyta Sanglaudos fondo skyriaus darbuotojų pavadavimo tvarka.	TID
14.	Projekto įgyvendinimo eigoje naudojami mokėjimo paraiškų tikrinimo lapai, kurių struktūra ir juose numatyti klausimai skiriasi nuo patikros lapo, kuris yra TID direktoriaus 2003-06-13 įsakymu Nr. 1.3-13 patvirtintame procedūrų vadove. (4.4.2.)	Vidutinė	Visus TID darbo procedūrų vadovo pakeitimus įforminti teisiškai. Vadovybei užtikrinti TID darbo procedūrų vadovo laikymąsi.	TID
15.	Pasiūlymų vertinimas vyko pažeidžiant pasiūlymų galiojimo terminus. (4.4.2.)	Vidutinė	Užtikrinti, kad būtų laikomasi nustatytų konkursinių pasiūlymų galiojimo terminų.	TID
16.	Pervertinimo metu vertinimo komisijos posėdžių trukmė buvo daugiau kaip du kartus trumpesnė negu pirmojo vertinimo etapo, nors buvo vertinami tie patys pasiūlymų dokumentai, o iš 5 balsuojančių komiteto narių 3 vertino projekto I dalies pasiūlymus pirmą kartą. (4.4.2.)	Vidutinė	Siekiant užtikrinti tinkamą pasiūlymų vertinimą ir geriausio pasiūlymo pasirinkimą, pasiūlymų vertinimams numatyti pakankamą laiką.	TID

Eil. Nr.	Pastabos	Svarba	Rekomendacijos	Atsakinga institucija
1	2	3	4	5
17.	Projekto I ir II dalies vertinimo metu konkurso pasiūlymai buvo vertinami nesilaikant nustatyto posėdžių grafiko. (4.4.2.)	Vidutinė	Užtikrinti, kad būtų laikomasi nustatyto posėdžių grafiko, perspėti vertintojus dėl jų neatsakingo elgesio pasekmių. Jei atliekami numatyto konkursinių pasiūlymų vertinimo komisijos posėdžių grafiko pakeitimai, juos tinkamai įforminti.	TID
18.	I ir II projekto dalies konkursiniai pasiūlymai buvo priimami ir vertinami vyko skirtinguose institucijose. Pasiūlymai buvo teikiami ir atplėšiami LAKD, o vertinami TID, tačiau dokumentų perdavimas iš LAKD į TID nebuvo įformintas dokumentų perdavimo priėmimo aktu. (4.4.2.)	Vidutinė	Numatyti atitinkamas procedūras rengiamame TID Darbo procedūrų vadove Sanglaudos fondo projektams administruoti.	TID
19.	Konkursinių pasiūlymų vertinimo komisija, neturėdama tinkamos informacijos, gali neobjektyviai įvertinti konkursinio pasiūlymo ir skaičiuojamosios sąmatos kainų skirtumus. (4.4.2.)	Vidutinė	Rekomenduojame TID ir LAKD darbo procedūrų vadovuose patvirtinti darbo procedūras, užtikrinančias konkursinių pasiūlymų palyginimą, juos vertinant, su techninio projekto ekonomine dalimi (skaičiuojamąja sąmata).	TID, LAKD
20.	– Susisiekimo ministerijos VAS vidaus audito ataskaitoje nebuvo tinkamai ir pakankamai atskleistas vienas iš projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/002 vidaus auditui nustatytų tikslų – patikrinti ne mažiau kaip 15 proc. per ataskaitinį laikotarpį tinkamų lėšų. – VAS neturi parengtos ir patvirtintos metodikos, skirtos 15 proc. Sanglaudos fondo tinkamų išlaidų patikrinimui atlikti. (4.4.2.1.)	Vidutinė	Rengiant vidaus audito 15 proc. išlaidų patikrinimų ataskaitas ir atrankinių patikrinimų metodiką atsižvelgti į nustatytus vidaus audito ataskaitos trūkumus.	Susisiekimo ministerijos VAS
21.	LAKD neregamentuota įvairių institucijų audito ar patikrų ataskaitose pateiktų pastabų, rekomendacijų vykdymo tvarka. Nepatvirtinta, kas ir kada sudaro veiksmų planus dėl ataskaitose pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo, kas ir kaip skiriamas atsakingu už veiksmų plano įvykdymo kontrolę, kaip atsakingas asmuo kontroliuoja, kad rekomendacijos būtų įvykdomos tinkamai ir laiku. (4.4.3.)	Vidutinė	Papildyti LAKD darbo procedūrų vadovą, nustatant: – audito ir patikrų ataskaitose pateiktų pastabų, rekomendacijų vykdymo tvarką ir laikotarpį, per kurį nuo audito ar patikrinimo ataskaitos gavimo turi būti parengtas ir patvirtintas veiksmų planas dėl rekomendacijų įvykdymo; – už veiksmų plano sudarymą ir rekomendacijų vykdymo kontrolę atsakingą asmenį	LAKD
22.	Nėra parengto ir patvirtinto Sanglaudos fondo darbo procedūrų vadovo (4.4.3.)	Vidutinė	<i>Rekomendacija įgyvendinta audito metu.</i> LAKD 2004-12-31 generalinio direktoriaus įsakymu Nr.V-313 patvirtintas galutinio paramos gavėjo procedūrų vadovas Sanglaudos fondo projektams įgyvendinti.	LAKD
23.	ISPA / Sanglaudos fondo projektus administruojančių institucijų LAKD, TID, NFD darbo procedūrose nėra vientisos sistemos užtikrinančios greitą ir tinkamą galutinės ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos administravimą. (4.4.3.)	Nedidelė	LAKD galutinio paramos gavėjo procedūrų vadove numatyti galutinės ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos parengimo, pateikimo TID ir galimos galutinės ataskaitos koregavimo terminus. Galutinės ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos administravimo terminai turi būti suderinti su TID, NFD ir baigiamąjį audito deklaraciją teikiančia institucija, bei reglamentuoti teisės aktais.	NFD, TID, LAKD
24.	Statinio pripažinimo tinkamu naudoti komisijos nariai nesilaikė STR 1.11.01:2002 Statinių pripažinimo tinkamais naudoti tvarkos 15 ir 16	Vidutinė	– LAKD skiriama komisija, pripažįstanti tinkamu naudoti kelio ruožus privalo laikytis STR 1.11.01:2002 Statinių pripažinimo	LAKD

Eil. Nr.	Pastabos	Svarba	Rekomendacijos	Atsakinga institucija
1	2	3	4	5
	punktų ir neužtikrino, kad kelio pripažinimo tinkamu naudoti metu būtų visi privalomi dokumentai, ir tinkamai įformintas pripažinimo tinkamu naudoti aktas. (4.4.3.)		tinkamais naudoti tvarkos 15 ir 16 punktuose patvirtintų nuostatų reikalavimų. – LAKD numatyti darbo procedūras, leidžiančias įsitikinti, kad komisijai pripažįstančiai tinkamu naudoti kelio ruožus, yra pateikta visa privaloma statybos techninė ir vykdymo dokumentacija, ir užtikrinančias tinkamą pripažinimo tinkamu naudoti akto įforminimą	
25.	Investicijų skyriuje nebuvo paskirti asmenys atsakingi už konkrečių projektų administravimą. (4.4.3.1.)	Nedidelė	<i>Rekomendacija įgyvendinta audito metu.</i> LAKD generalinio direktoriaus 2004-07-12 įsakymu Nr.V-85 paskirti atsakingi asmenys, įgyvendinantys investicinius projektus, finansuojamus iš Sanglaudos fondo.	LAKD
26.	I ir II projekto dalies įgyvendinimo metu panaudota statybinė medžiaga, kurios kilmės šalis nėra Europos Bendrijos valstybės narės ir ISPA valstybės partnerės. Nekompensuotinių išlaidų vertė susijusi su netinkamos kilmės statybinės medžiagos panaudojimu projekto įgyvendinimo metu sudaro iš viso 66.236,00 EUR. (4.4.3.2.)	Vidutinė	– LAKD užtikrinti rangos sutarties sąlygų laikymąsi ir tinkamo dokumentavimo kontrolę. – Atsižvelgiant, kad Sanglaudos fondo projektams nenumatyti prekių / paslaugų kilmės apribojimai, o nuo 2004-05-01 ISPA projektai yra finansuojami iš Sanglaudos fondo lėšų, rekomenduojame LAKD kreiptis į Sanglaudos fondo Vadovaujančią instituciją dėl leidimo pakeisti rangos sutartyje numatytus rangovų įsipareigojimus susijusius su prekių / paslaugų kilmės apribojimu. – Papildomai informuoti rangovus, atliekančius ISPA / Sanglaudos fondo projektų statybos darbus, bei techninius prižiūrėtojus apie projekto įgyvendinimui taikomus prekių / paslaugų kilmės reikalavimus. Reikalauti, kad tuo atveju, jei statyboje rengiamasi naudoti netinkamos kilmės statybines medžiagas naujų produktų sukūrimui, techninių prižiūrėtojų sprendimai, kurių pagrindu leidžiama naudoti statyboje tokius produktus / medžiagas, turi būti tinkamai motyvuoti ir dokumentuoti	LAKD
27.	Konkursinėje dokumentacijoje atskirai numatytos parengiamosios priemonės, sudaro galimybę rangovui, teikiant pasiūlymus ir atliekant statybos darbus įskaiciuoti tas pačias netiesiogines išlaidas du kartus ir tuo padidinti viso projekto vertę. (4.4.3.2.)	Vidutinė	LAKD rekomenduojame rengiant konkursinę dokumentaciją nenumatyti atskirų pozicijų tokiems darbams, kurie privalomi pagal FIDIC sutarties sąlygas ir neturi matavimo vienetų, todėl paprastai apskaičiuojami kaip procentiniai priedai nuo tiesioginių išlaidų.	LAKD
28.	VĮ „Problematika“ atliekamos techninės priežiūros / atliktų darbų priėmimo metu nebuvo laikomasi atitinkamų Statybos įstatymo, statybos techninių reglamentų ir LAKD patvirtintų darbo procedūrų nuostatų susijusių su statybos darbų dokumentavimu, ir statyboje naudojamų medžiagų kokybės kontrole. (4.4.3.2.)	Vidutinė	LAKD vadovybei užtikrinti, kad atliekant techninę priežiūrą būtų griežtai laikomasi teisės aktų nuostatų.	
29.	Vidaus audito tarnybos vyriausiajam auditoriui vadovybė paveda atlikti darbus nesusijusius su vidaus audito funkcija. (4.4.3.3.)	Vidutinė	LAKD vadovybei užtikrinti, kad vidaus audito tarnyba vykdytu tik tas užduotis, kurios patvirtintos tarnybos nuostatuose ir pareigybių aprašyme.	LAKD

2 PRIEDAS. Poauditinė veikla

1 lentelė

Nuo 2004 metų pradžios nacionalinių ir ES audito institucijų atliktų auditų ataskaitose
esančių pastebėjimų / rekomendacijų įgyvendinimas

Eil. Nr.	Rekomendacijos	Rekomendacijų įgyvendinimo būklė komentarai
1	2	3
	NFD	
1.	Siūlome užtikrinti, kad būtų laikomasi finansavimo sutarčių nuostatų rengiant mokėjimo paraiškas, o esant sutarčių neatitikimams su atliekamomis procedūromis, siūlome keisti ar papildyti finansavimo sutartį.	<i>Įgyvendinta.</i> Projektas, kuriam taikoma minėta rekomendacija buvo vienintelis ir jau baigtas įgyvendinti. Valstybės kontrolės baigiamojo audito 2004-06-25 ataskaita.
2.	Papildyti ISPA vadovus nuostata, nurodant kad NFD išsiunčia ne tik raštą tikrintai institucijai, bet ir patikros vietoje ataskaitą.	<i>Įgyvendinta.</i> NFD darbo procedūrų vadovo 2004-01-27 Nr.115 numato vieną patikros vietoje ataskaitos egzempliorių pateikti tikrintai institucijai
3.	Užtikrinti tinkamą pareigų atskyrimą, t. y. mokėjimo pavedimo administravimo sistemoje negali būti taip kad, atlikus mokėjimo pavedimo kontrolės procedūras, pavedimas būtų grąžinamas asmeniui parengusiam pavedimą ir turinčiam teisę tą pavedimą atlikti.	<i>Įgyvendinta.</i> Vadovaujantis LR finansų ministro 2004-06-18 įsakymu ²⁶ Nr. 1K-288 NFD neatlieka Sanglaudos fondo lėšų mokėjimo funkcijos.
4.	Parengti palūkanų naudojimo planą.	<i>Įgyvendinta.</i> Procedūrų vadove numatyta, kaip gali būti naudojamos uždirbtos palūkanos, tačiau jos kol kas nėra naudojamos
5.	Rekomenduojame nustatyti pagrindinėje banko sąskaitoje susikaupusių palūkanų panaudojimo tvarką.	<i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i> Finansų ministerija 2004-08-27 pateikė paklausimą Europos Komisijai dėl Sanglaudos fondo palūkanų naudojimo. Atsižvelgiant į EK atsakymą numatoma parengti Finansų ministro įsakymą, kuriuo priskaičiuotos palūkanos bus priskirtos jau vykdomiems Sanglaudos fondo projektams.
6.	Rekomenduojame iš atitinkamų biudžeto asignavimų grąžinti į projekto banko subsąskaitą 287,44 EUR.	<i>Įgyvendinta</i> Per laikotarpį nuo ISPA programos įgyvendinimo pradžios banko mokesčiai, kurie buvo mokami iš ISPA banko sąskaitose buvusių lėšų sudarė 4717,90 EUR (tame tarpe audituoto projekto – 287,44 EUR). Finansų ministerija 2004-10-04 pavedimu Nr. 663 ir 2004-10-07 pavedimu Nr. 681 pervedė 4717,90 EUR į Lietuvos banke esančią Finansų ministerijos vardu atidarytą Sanglaudos fondo lėšoms skirtą sąskaitą Nr. 632425. Tokiu būdu buvo atstatytas ISPA programos (dabar jau Sanglaudos fondo) lėšų likutis.
7.	NFD kuo skubiau nustatyti ir patvirtinti Sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšų mokėjimo tvarką.	<i>Įgyvendinta.</i> Finansų ministro 2004-08-16 įsakymu Nr. 1K-288 patvirtintos Sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšų išmokėjimo rangovams (paslaugų

²⁶ LR finansų ministro 2004 m. rugpjūčio 16 d. įsakymas Nr. 1K-288 Dėl Europos Sąjungos sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšų išmokėjimo rangovams (paslaugų teikėjams ar prekių tiekėjams) ir atsiskaitymo už išmokėtas ar planuojamas išmokėti lėšas taisyklių patvirtinimo.

Eil. Nr.	Rekomendacijos	Rekomendacijų įgyvendinimo būklė komentarai
1	2	3
		teikėjams ar prekių tiekėjams) ir atsiskaitymo už išmokėtas ar planuojamas išmokėti lėšas taisyklės.
8.	NFD išsiaiškinti ir nuspręsti iš kokių lėšų turi būti dengiami anksčiau iš ISPA programos lėšų išskaičiuoti banko mokesčiai už ISPA lėšų pervedimą iš EK į pagrindinę NFD sąskaitą.	<i>Įgyvendinta.</i> EK perves Sanglaudos fondo lėšas į Finansų ministerijos Valstybės išdo departamento valdomą sąskaitą.
	FM VAS	
9.	Rekomenduojame paskirti auditorius, kurie būtų atsakingi už ES paramos administravimo ir panaudojimo auditus ir užtikrinti jų mokymus.	<i>Įgyvendinta.</i>
10.	Reglamentuoti Finansų ministerijos VAS vaidmenį atliekant 15 proc. lėšų auditus.	<i>Įgyvendinta.</i> Finansų ministerijos VAS neatliks Sanglaudos fondo 15 proc. išlaidų auditų. VAS atliekančių Sanglaudos fondo 15 proc. išlaidų auditus koordinuojamąją veiklą vykdo Finansų kontrolės metodologijos departamentas.
11.	Išversti Finansų ministerijos VAS vidaus audito vadovą į anglų kalbą	<i>Įgyvendinta.</i> VAS vidaus audito vadovas anglų kalba pateiktas audito metu.
	FM Finansų kontrolės metodologijos departamentas	
12.	Finansų ministerijos Finansų kontrolės metodologijos departamentui parenti metodines rekomendacijas vidaus audito tarnyboms dėl 15 proc. lėšų audito. Taip pat parengti strategiją ir koordinuoti vidaus audito tarnybų darbą	<i>Įgyvendinama.</i> Metodinės rekomendacijos vidaus audito tarnyboms parengtos ir tobulinamos. Skyriaus 2004 m. prioritetiniame darbų plane (strategijoje) numatyta dėmesį skirti Aplinkos ir Susisiekimo ministerijų vidaus audito tarnybų veiklos priežiūrai.
	TID	
13.	Atsižvelgiant į tai, kad patikrų vietoje procedūros yra parengtos, TID vadovybei užtikrinti jų laikymąsi, kaip tai nurodyta Finansavimo sutartyje.	<i>Įgyvendinama.</i>
14.	Nustatyti dokumentų perdavimo rašytines procedūras ir atsakingus asmenis, kai konkurso dokumentai teikiami ir vertinami skirtingose institucijose.	<i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i> Į rekomendaciją turi būti atsižvelgta rengiant Sanglaudos fondo procedūrų vadovą.
15.	Patvirtinti sąrašą pirkimo konkurso metu gaunamų ir siunčiamų dokumentų, kurie privalomi saugoti.	<i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i> Į rekomendaciją turi būti atsižvelgta rengiant Sanglaudos fondo procedūrų vadovą.
16.	Administraciniu teisės aktu skirti atsakingą asmenį už techninių užduočių rengimą.	<i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i>
17.	Papildyti ISPA įgyvendinančios agentūros procedūrų vadovą ar Audito rekomendacijų įgyvendinimo taisyklės, nustatant laikotarpį per kurį nuo audito / patikrinimo ataskaitos gavimo turi būti parengtas ir patvirtintas veiksmų planas.	<i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i> Į rekomendaciją turi būti atsižvelgta rengiant Sanglaudos fondo procedūrų vadovą.
18.	Sanglaudos fondo procedūrų vadove užtikrinti funkcijų atskyrimo ir vadove numatytų procedūrų laikymosi kontrolę.	<i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i> Audito metu Sanglaudos fondo vadovas buvo rengiamas.
19.	Naudoti Monitoringo patikros lapus ir juos pastoviai būti atnaujinami.	<i>Iš dalies įgyvendinta.</i> TID ISPA programos darbo procedūrų vadove numatyti du monitoringo patikros lapai. Į rekomendaciją turi būti atsižvelgta rengiant Sanglaudos fondo procedūrų vadovą.
20.	Susisiekimo ministerijai išaiškinti TID vaidmenį dėl atsakomybės už ISPA ir Sanglaudos fondą	<i>Įgyvendinta.</i> LR Vyriausybės 2004-06-28 priimtas nutarimas Nr. 802 nustatantis TID funkcijas ir teises.

Eil. Nr.	Rekomendacijos	Rekomendacijų įgyvendinimo būklė komentarai
1	2	3
21.	Į Finansų kontrolės ir apskaitos padalinyje esančias laisvas darbo vietas priimti naujus darbuotojus.	<i>Įgyvendinta.</i> Į Finansų kontrolės ir apskaitos padalinį 2004 m. rugpjūčio – rugsėjo mėn. priimtas procedūrų kontrolierius ir 2004 m. rugsėjo mėn. priimta apskaitininkė.
22.	Finansų kontrolės ir apskaitos padalinyje naudojamus patikros lapus papildyti klausimais dėl išlaidų tinkamumo	<i>Iš dalies įgyvendinta.</i> Patikros lape yra klausimas „ar išlaidos tinkamos“ Į rekomendaciją turi būti atsižvelgta rengiant Sanglaudos fondo procedūrų vadovą.
23.	Aprašyti darbo procedūras, kaip apskaitomos lėšos gautos, iš konkurso dokumentacijos pardavimų TID ir nurodyti ar kaip šios lėšos buvo apskaitomos, siekiant išlaidų grąžinimo Komisijai jau padarytų ir kokia suma įtraukti kiekiui.	<i>Įgyvendinama.</i> Dėl rekomendacijos pagrįstumo vyksta susirašinėjimas su EK
24.	Patvirtinti Struktūrinius fondus administruojančio skyriaus nuostatus.	<i>Įgyvendinta.</i> Direktoriaus įsakymu Nr. 1.3-53 patvirtinti skyriaus nuostatai.
25.	Vyriausiojo specialisto (finansų kontrolieriaus) pareigybės aprašyme nustatyti jo teises.	<i>Įgyvendinta.</i> Vyriausiojo specialisto teisės reglamentuotos TID direktoriaus 2003 m. gruodžio 19 d. įsakymo Nr. 1.3-48 redakcija.
26.	Papildyti TID direktoriaus pavaduotojo pareigybės aprašymą funkcija, kad jis vadovauja ES projektų valdymo padaliniui.	<i>Įgyvendinta.</i> Direktoriaus pavaduotojo pareigybės aprašymas papildytas direktoriaus 2002-12-31 įsakymu Nr. 1.3-56 „Dėl pareigybių aprašymų patvirtinimo“.
27.	Nustatyti atsakingus asmenis už patikrų vietoje atlikimą ir tai numatyti atsakingų darbuotojų darbų aprašymuose.	<i>Įgyvendinta.</i> Nustatyti asmenys dėl patikrų vietoje atlikimo. ISPA / Sanglaudos fondo darbuotojų pareigybių aprašymai patvirtinti TID direktoriaus įsakymu Nr. 1.3-56 „Dėl pareigybių aprašymų patvirtinimo“
28.	TID darbuotojų pareigybių aprašymuose numatyti darbuotojų atsakomybę.	<i>Įgyvendinta.</i> ISPA / Sanglaudos fondo projektų valdymo skyriaus darbuotojų pareigybių aprašymuose numatytas sk. V „Atskaitomybė ir atsakomybė“
29.	Parengti kompiuterinės sistemos tobulinimo planą, suderintą su Finansų ministerija.	Įrengtas vietinis TID kompiuterinį tinklas naujose patalpose. TID lokalus kompiuterių tinklas įjungtas į VIKT ir visiškai atitinka kompiuterines sistemas, naudojamas valstybinių institucijų. TID įdiegta kompiuterinė valstybinės įstaigos biudžeto apskaitos programa visiškai suderinta su Finansų ministerijos VBAMS.
30.	Užtikrinti projektų, finansuojamų iš ES (ISPA) lėšų kelių sektoriuje, valdymo informacijos kompiuterinių kopijų darymą ir jų saugojimą.	<i>Įgyvendinta.</i> Duomenų esančių elektroninėje laikmenoje kopijos daromos kasdien.
31.	Nustatyti procedūrą vadovo atnaujinimo tvarką ir paskirti už tai atsakingą asmenį bei atnaujinti ISPA įgyvendinančiosios agentūros procedūrų vadovą.	<i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i> Nėra paskirtas asmuo atsakingas už darbo procedūrų vadovo atnaujinimą. Direktoriaus pavaduotojas paskirtas atsakingu už procedūrų vadovo atnaujinimo koordinavimą.
32.	Užtikrinti, kad visi darbų atlikimą patvirtinantys dokumentai būtų pasirašyti atsakingų asmenų.	<i>Įgyvendinama.</i> LAKD vadove yra nuostata, kad „Techninis prižiūrėtojas savo veiklos rezultatus įformina pasirašydamas < > dokumentus“ (p. 6.10.5).
33.	Sudaryti patikrų vietoje atlikimo planą ir užtikrinti patikrų vietoje atlikimą.	<i>Įgyvendinta.</i> Sudarytas preliminarus 2004 metais numatomų atlikti patikrų vietose planas
34.	Užtikrinti, kad kontrakto sutartis būtų pasirašoma anglų ir lietuvių kalbomis.	<i>Įgyvendinta.</i> Sudaromos sutartys pasirašomos anglų ir lietuvių

Eil. Nr.	Rekomendacijos	Rekomendacijų įgyvendinimo būklė komentarai
1	2	3
		kalbomis.
35.	Užtikrinti, kad informacija, apie vykdomuose projektuose aptiktus / neaptiktus neatitikimus, Finansų ministerijai būtų teikiama tik gavus raštišką patvirtinimą iš Kelių direkcijos dėl neatitikimų aptikimo / neaptikimo.	<i>Įgyvendinta.</i> Ataskaitos dėl pažeidimų teikimas kas ketvirtį. Įgyvendinant ISPA projektą „Via Baltika kelio išvystymas 2000–2003 m.“ TID teikiamose NFD pažeidimų ataskaitose nepamėta apie aptiktus pažeidimus.
36.	TID parengti įvadinės ataskaitas, kuriose vertinamas visų galutinių paramos gavėjų organizacinės struktūros ir veiklą.	<i>Iš dalies įgyvendinta.</i> Neparengta įvadinė ataskaita Klaipėdos miesto savivaldybei.
37.	Įgyti papildomas žinias ir patirtį dalyvaujant EK delegacijos Lietuvoje posėdžiuose	<i>Įgyvendinama.</i>
38.	Papildyti darbo procedūrų vadovą aprašant direktoriaus pavaduotojo vykdomas kontrolės procedūras.	<i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i> Į rekomendaciją turi būti atsižvelgta rengiant Sanglaudos fondo procedūrų vadovą.
39.	Darbo procedūrų vadove aprašyti procedūras ir funkcijas atliekamas kontrolės ir darbo procedūrų tikrinimo padalinio. Pakoreguoti organizacinę struktūrą bei patvirtinti darbuotojų etatus.	<i>Iš dalies įgyvendinta.</i> Į rekomendaciją turi būti atsižvelgta rengiant Sanglaudos fondo procedūrų vadovą. Audito metu dirbo Finansų kontrolierius ir procedūrų kontrolierius.
40.	Darbo procedūrų vadove numatyti papildomas procedūras nustatančias sutarčių sudarymą su nepriklausomu techniniu prižiūrėtoju, atsikaitymo tvarką už atliktus darbus (pateisinamųjų dokumentų pateikimas, išorės ekspertizų prašymo atvejais).	<i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i> Į rekomendaciją turi būti atsižvelgta rengiant Sanglaudos fondo procedūrų vadovą.
	LAKD	
41.	Rangos sutartyje numatytų lengvųjų mašinų suteikimo nepriklausomam techniniam prižiūrėtoju išlaidas įtraukti į techninės priežiūros sutartis. EK pateikti pažeidimų ataskaitas dėl mašinų suteikimo išlaidų, įtrauktų į darbų sutartis	<i>Įgyvendinama.</i> EK išsiusta neatitikimų ataskaita dėl auditorių ataskaitoje minėtų išlaidų.
42.	Pateikti EK išaiškinimus dėl vidaus auditoriaus vaidmens ir atsakomybių	<i>Įgyvendinta</i> LADK vidaus audito tarnyba nenumato atlikti Sanglaudos fondo lėšų 15 proc. patikrinimų
43.	Peržiūrėti kompiuterinės sistemos sudaromas išlaidų ataskaitas siekiant įtraukti prie konkrečių išlaidų nuorodą į mokėjimo paraišką.	<i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i> Neparengta apskaitos ITS taip, kad galima būtų prie sudaromų išlaidų ataskaitų įtraukti nuorodą į mokėjimo paraišką.
44.	EK pateikti pažeidimų ataskaitas dėl nuostolių iš valiutos kurso pasikeitimo projektui PT001 ir peržiūrėti kitus projektus dėl panašių klaidų buvimo	<i>Įgyvendinama.</i> Dėl rekomendacijos pagrįstumo vyksta susirašinėjimas su EK
45.	Atskirti skyrių, atsakingų už ISPA projektų įgyvendinimą, funkcijas ir atsakomybę pagal jų kompetenciją (iki 2003-12-15)	<i>Įgyvendinta.</i> LAKD generalinio direktoriaus 2003-12-12 įsakymu Nr. V-164 funkcijos ir atsakomybė atskirtos.
46.	Paskirti atsakingus asmenis už patikrų vietoje atlikimą ir tai numatyti darbuotojų pareigybių aprašymuose (iki 2003-12-15)	<i>Įgyvendinta.</i> LAKD generalinio direktoriaus 2003-12-12 įsakymu Nr V-163 paskirti atsakingi asmenys. Pareigybių aprašymai patvirtinti LAKD generalinio direktoriaus 2003-12-15 įsakymu Nr. V-166.
47.	Atskirti ISPA ir biudžeto lėšų finansinių operacijų atlikimo funkcijas LAKD finansininkės pareigybių aprašyme (iki 2004-07-01)	<i>Įgyvendinta.</i> Naujas ISPA apskaitos pareigūnės pareigybės aprašymas patvirtintas 2004-05-19 įsakymu Nr. V-45
48.	Atskirti techninės kontrolės skyriaus viršininko valdymo ir kontrolės funkcijas dalyvaujant viešųjų pirkimų komisijos darbe bei atliekant techninę	<i>Įgyvendinta.</i> Pareigybės aprašyme, patvirtintame 2003-12-15 LAKD generalinio direktoriaus įsakymu Nr. V-166

Eil. Nr.	Rekomendacijos	Rekomendacijų įgyvendinimo būklė komentarai
1	2	3
	priežiūrą (iki 2003-12-15)	viešųjų pirkimų valdymo ir kontrolės funkcijos atskirtos.
49.	Papildyti galutinio paramos gavėjo procedūrų vadovą: – detaliomis techninės priežiūros vykdymo procedūromis; – monitoringo ataskaitų pildymo tvarkomis; – detaliais patikrų vietoje atlikimo procedūrų aprašymais	<i>Iš dalies įgyvendinta.</i> <i>Iš dalies įgyvendinta.</i> Nepakankamai detalios darbo procedūros <i>Igyvendinta.</i> <i>Igyvendinta.</i>
50.	Užtikrinti patikros lapų pildymą PVM sąskaitoms faktūroms bei sąskaitoms apmokėjimui iš ISPA ir nacionalinių lėšų.	<i>Igyvendinta</i> Parengti atskiri patikros lapai tikrinti PVM sąskaitas faktūras ir sąskaitas.
51.	Užtikrinti, kad rangovo išrašomose PVM sąskaitose faktūrose kaip mokėtoja būtų nurodoma LAKD.	<i>Igyvendinta</i>
52.	Nustatyti procedūrų vadovo atnaujinimo tvarką ir paskirti už tai atsakingą asmenį bei užtikrinti procedūrų vadovo atnaujinimą pasikeitus finansinio memorandumo nuostatomis.	<i>Igyvendinta.</i> LAKD generalinio direktoriaus 2003-12-12 įsakymu Nr. V-165 nustatyti atsakingi asmenys dėl procedūrų vadovo atnaujinimo. Procedūrų vadovo atnaujinimo tvarka patvirtinta 2003-12-29
53.	Užtikrinti, kad nepriklausomas priežiūrėtojas dalyvautų darbų priėmimo ir pasirašytų darbų priėmimo aktus.	<i>Igyvendinta.</i> Audito metu nenustatyta, kad nepriklausomas priežiūrėtojas būtų nepasirašęs atliktų darbų priėmimo aktų.
54.	Užtikrinti projektų vykdymą reglamentuojančių dokumentų vertimą į lietuvių kalbą.	<i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i>
55.	Ištaisyti Kauno vakariniame aplinkkelyje (projektas Nr. 2000/LT/16/P/PT/002-02 (VIA BALTICA kelio plėtra, projekto dalis Nr. 2, Kauno vakarinis aplinkkelis (6,80 – 16,45 km) ir Garliavos skirtingų lygių sankryža (16,45 km)) atsiradusius defektus, t. y. pataisyti kelio dangas Kauno aplinkkelio 7-8 km ir atlikti kelio žymėjimo darbus.	<i>Igyvendinta.</i> Kelio ruožai priėmimo komisijos 2003-11-21 pripažinti tinkamais naudoti.

2 lentelė

Valstybės kontrolės ISPA projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/001 „IX B transporto koridoriaus rekonstrukcija“ 2003 m. gruodžio 18 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. 1070-3 esančių Valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimas

Nr.	Rekomendacija	Atsakinga institucija	Rekomendacijų įgyvendinimo būklė ir komentarai
1	2	3	4
1.	Projekto skaičiuojamosios sąmatos pagrindu parengti tarpinį dokumentą, kuriame darbai būtų apjungti tokia pat sistema kaip ir konkurso dokumentų kiekių žiniaraščiuose, tačiau apjungtų darbų pozicija liktų detalizuota pagal darbus ir būtų pateiktas bendras darbų pozicijos įkainis (įskaitant procentinius priedus). (4.4.2.1)	TID, LAKD	<i>Igyvendinta.</i> Sekantiems darbų konkursams rengiami pirkimo dokumentų darbų kodų ir techninio projekto ekonominės dalies sąmatinių kodų sugretinimo žiniaraščiai.

Nr.	Rekomendacija	Atsakinga institucija	Rekomendacijų įgyvendinimo būklė ir komentarai
1	2	3	4
2.	Pasirašant sutartį su rangovu didesnei sumai nei numatyta Finansiniame memorandume, sutartyje neviršyti pagal finansinį memorandumą nustatytos ISPA finansuojamos dalies bei apibrėžti, kokia suma finansuojama pagal finansinio memorandumo sąlygas bendrai Lietuvos ir ES lėšomis ir kokia suma finansuojama tik Lietuvos lėšomis. (4.4.2.1)	TID, LAKD	<i>Įgyvendinta.</i> Valstybės kontrolė informuota apie rekomendacijos įvykdymą LAKD 2004 m. vasario 9 d. raštu Nr. (6.16)-2-214. Vėliau, rengiant paskutinę ISPA projekto sutartį su rangovu, į šią rekomendaciją taip pat atsižvelgta.
3.	Numatyti darbo procedūras, leidžiančias įsitikinti, kad rangovo naudojamos medžiagos atitinka kokybės standartus ir kilmės reikalavimus (4.4.3.2): 3.1. numatyti, kad rangovas, pateikdamas techniniam prižiūrėtojiui pasirašyti darbų priėmimo aktus (forma 2), kartu pridėtų statybose naudojamų medžiagų atitikties deklaracijas ir (arba) sertifikatų kopijas, kilmę įrodančių dokumentų kopijas, kurios kartu su kitais sumokėti už padarytas išlaidas pateikiamais dokumentais būtų patikrinti; 3.2. numatyti darbų sutartyje nurodytų medžiagų keitimo į kitas medžiagas procedūras; 3.3. užtikrinti, kad statybose naudojamų medžiagų atitikties deklaracijos ir (arba) sertifikatai, kilmę įrodantys dokumentai ar jų kopijos būtų pridedami prie išpildomosios dokumentacijos.	LAKD, TID	<i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i> Atlikus patikras vietoje, nustatyta, kad neužtikrinamas tinkamas techninės priežiūros atlikimo dokumentavimas.
4.	Tarp institucijų naudoti kompiuterinį duomenų perdavimą ar sukurti integruotą informacinę sistemą, apjungiančią kelių institucijų duomenis. (4.4.6)	NF, TID, LAKD	<i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i> Šiuo metu kuriama SFMIS, kurią planuojama įdiegti 2005 metais. Naudojama kompiuterizuota VBAM sistema.
5.	Pasikeitus institucijos struktūrai, institucijos struktūrinių padalinių uždaviniams bei funkcijoms, laiku keisti ar papildyti institucijos veiklą reglamentuojančius administracinius teisės aktus. (4.4.2)	TID	<i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i>
6.	Atsižvelgdami į tai, kad nuo 2002-09-16 Finansų apskaitos ir atskaitomybės skyriuje finansavimo, apskaitos dokumentų tvarkymo bei kontrolės funkcijos atskirtos bei 2003-06-13 parengtas ir patvirtintas ISPA įgyvendinančios agentūros procedūrų vadovas, rekomenduojame užtikrinti funkcijų atskyrimo ir procedūrų vadove numatytų procedūrų laikymosi kontrolę. (4.4.2.3)	TID	<i>Iš dalies įgyvendinta.</i> Pareigų atskyrimo principas turi būti užtikrintas audito metu rengiamame Sanglaudos fondo procedūrų vadove.
7.	TID procedūrų vadove nustatyti techninės priežiūros kontrolės bei patikrinimų vietoje atlikimo procedūras. (4.4.2.2)	TID	<i>Iš dalies įgyvendinta.</i> Patikrų vietoje darbo procedūros numatytos ISPA programos darbo procedūrų vadove. Į rekomendaciją turi būti atsižvelgta rengiant Sanglaudos fondo procedūrų vadovą.
8.	Užtikrinti institucijos nuostatose, darbuotojų pareigybių aprašymuose bei procedūrų vadove nustatytą su techninės priežiūros kontrole susijusių funkcijų ir procedūrų vykdymą. (4.4.2.2)	TID	<i>Įgyvendinta</i>

Nr.	Rekomendacija	Atsakinga institucija	Rekomendacijų įgyvendinimo būklė ir komentarai
1	2	3	4
9.	Papildyti ISPA įgyvendinančios agentūros procedūrų vadovo dalį 6.10.2. „Mėnesio ataskaita, kurią paruošia inžinierius“, kurioje būtų nurodyta, kad vėlesnėse inžinieriaus teikiamose ataskaitose turi būti nurodyta, ar ankstesnėse ataskaitose išvardyti trūkumai yra pašalinti (4.4.2.2)	TID	<i>Įgyvendinta</i>
10.	TID įdiegti kompiuterinę ISPA projektų apskaitos programą. (4.4.6)	TID	<i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i> Šiuo metu kuriama SFMIS, kurią planuojama įdiegti 2005 metais.
11.	TID užtikrinti laikomų dokumentų saugumą (4.4.2)	TID	<i>Įgyvendinta.</i>
12.	Nustatyti procedūras, pagal kurias būtų galima patikrinti, ar ISPA programos lėšomis finansuojami rekonstruojamo kelio ruožų darbai nebuvo anksčiau finansuoti pagal kitas nacionalines ar/ir ES programas. (4.4.3.1)	LAKD	<i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina šiais metais.</i>
13.	Įdiegti duomenų bazę (atitinkamai pertvarkyti esamą duomenų bazę), kad būtų įmanoma, pasirinkus kelio ruožą, gauti informaciją apie visus nurodytu laikotarpiu jame atliktus darbus (darbų pobūdį, vertę, finansavimo šaltinį). (4.4.3.1)	LAKD	<i>Iš dalies įgyvendinta.</i> Galima patikrinti informaciją apie tiltuose atliktus darbus.
14.	Sudaryti bendrą konkursinių pasiūlymų registrą. (4.4.2.1)	LAKD	<i>Įgyvendinta</i>
115.	ISPA projektų techninės priežiūros techninėse užduotyse detalizuoti išlaidų straipsnius, nurodant apmokėjimą už konsultanto darbo dieną, konsultanto išlaikymo išlaidas bei kitas techninėje užduotyje numatytiems įsipareigojimams atlikti būtinas išlaidas. (4.2.2)	LAKD	<i>Įgyvendinta.</i>
18.	Pasikeitus skyriaus funkcijoms, statusui, uždaviniams, būtina tai teisiškai įforminti. (4.4.3.2)	LAKD	<i>Įgyvendinta</i>
19.	Parengti bei patvirtinti ISPA programos administravimo detalias darbo procedūras. (4.4.3.1)	LAKD	<i>Įgyvendinta</i>
20.	LAKD vadovybei laiku skirti darbuotojus, atsakingus už darbą su projektais. (4.4.3.1)	LAKD	<i>Įgyvendinta</i> Paskirti asmenys atsakingi už Sanglaudos fondo ir struktūrinių fondų administravimą.
21.	Patikslinti Užsienio investicijų ir Europos integracijos skyriaus pareigybių aprašymuose nurodytas darbuotojų funkcijas atsižvelgiant į faktiškai atliekamas funkcijas bei nustatyti duomenų įvedimo procedūras (4.4.3.1)	LAKD	<i>Įgyvendinta</i>
22.	Užtikrinti LAKD generalinio direktoriaus įsakymu patvirtintos darbo reglamento tvarkos bei kitų vidaus administracinių teisės aktų, susijusių su bylų ir archyvų tvarkymu, laikymosi kontrolę. (4.4.3.2)	LAKD	<i>Įgyvendinta.</i>
23.	Sąskaitos apmokėjimui patikros lape atskirti klausimus pagal darbuotojų tikrinamus dokumentus bei kompetenciją taip, kad būtų aiški dokumentų tikrinimą atlikusio darbuotojo atsakomybė. (4.4.3.2)	LAKD	<i>Įgyvendinta.</i>
24.	Techninių prižiūrėtojų atostogų metu, įsakymu paskirti asmenis, atsakingus už projekto techninę priežiūrą ir įgyvendinimą. (4.4.3.2)	LAKD	<i>Įgyvendinta.</i> VI „Problematika“ atliekanti audituojamo projekto įgyvendinimo techninę priežiūrą įsakymu paskyrė atsakingus pavaduojančius asmenis.
25.	25.1. LAKD papildyti ISPA finansinės paramos	LAKD	<i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i>

Nr.	Rekomendacija	Atsakinga institucija	Rekomendacijų įgyvendinimo būklė ir komentarai
1	2	3	4
	apskaitos tvarką: – ISPA dalies padengimo iš bendrojo finansavimo lėšų apskaitos tvarka; – atskaitymų (baudų ir kitų atskaitymų iš rangovo pagal su rangovais pasirašytas sutartis) apskaitos tvarka; – nepriklausomos priežiūros darbų apskaitos tvarka. 25.2. Projekto dalies, finansuojamos iš bendrojo finansavimo lėšų, apskaitai LAKD skirti atskiras buhalterines sąskaitas/ subsąskaitas kiekvienam atskiram projektui. (4.4.5)		<i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i> <i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i> <i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i>
26.	LAKD parengti techninės priežiūros darbo ir jo kontrolės procedūras. (4.4.3.2)	LAKD	<i>Iš dalies įgyvendinta.</i>
27.	LAKD parengti: – techninės priežiūros darbų, pastebėtų trūkumų ir vėlesnių veiksmų dokumentavimo procedūras. – techninės priežiūros atskaitomybės procedūras: techninės priežiūros ataskaitų turinį, teikimo tvarką; numatyti, kad ataskaitose būtų pateikiama informacija apie ankstesnėse ataskaitose nurodytų darbų trūkumų pašalinimą. (4.4.3.2)	LAKD	<i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i>
28.	Užtikrinti, kad rangovas tinkamai dokumentuotų atliekamus darbus. (4.4.3.2)	LAKD	<i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i>
29.	Užtikrinti, kad juridinis asmuo pagal sutartį teikiantis techninės priežiūros paslaugas laikytųsi sutarties sąlygų. (4.4.3.2)	LAKD	<i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i>
30.	Ateityje LAKD pasirašant sutartį dėl valstybės kelių tiesimo, taisymo ir priežiūros darbų techninės kontrolės, specialiųjų tyrimų ir laboratorinių darbų atlikimo numatyti techninės priežiūros darbų dokumentavimo ir atskaitomybės tvarką. (4.4.3.2)	LAKD	<i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i>
31.	Didinti vidaus audito tarnybų darbuotojų skaičių. Išaugus darbuotojų skaičiui, ES programų administravimo ir panaudojimo auditus priskirti konkrečioms darbuotojams bei sudaryti jiems sąlygas tobulintis ES programų audito srityje. (4.4.1.2 ir 4.4.2.4)	Finansų ministerijos VAS, Susisiekimo ministerijos VAS	<i>Iš dalies įgyvendinta.</i> Finansų ministerijos VAS audito metu skyriuje dirbo 3 vyriausiosios auditorės ir skyriaus vedėja. Susisiekimo ministerijos VAS audito metu skyriuje dirbo 5 auditoriai ir skyriaus vedėjas.

3 lentelė

Valstybės kontrolės ISPA projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/001 „IX B transporto koridoriaus rekonstrukcija“ 2003 m. gruodžio 18 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. 1070-3 nacionalinių ir ES audito institucijų pastebėjimų / rekomendacijų įgyvendinimas

Kitų audito institucijų pastebėjimai / rekomendacijos	Rekomendacijų vykdymas
1	2
1. VIDAUS KONTROLĖS SISTEMA	
1.1. Nacionalinis fondas	
Valdymas ir organizacinė struktūra, procedūrų aprašymas	

Kitų audito institucijų pastebėjimai / rekomendacijos	Rekomendacijų vykdymas
1	2
Nėra procedūrų, garantuojančių, tokių NF funkcijų vykdymą: ES finansinės paramos tinkamo panaudojimo siekimas, ES lėšų finansinės kontrolės vykdymas. Nereglamentuotos patikros vietoje. Darbo procedūrų vadove nepakankamai aprašyta: • ĮA užklausimas dėl nacionalinio finansavimo; • lėšų grąžinimas Europos Komisijai; • bankų sąskaitų valdymas; • išorinės ir vidinės atskaitomybės sistemos. Rekomenduota sukurti atskaitomybės patikros lapus. Finansavimo sutartyje tarp IVP ir ISP nepakankamai apibrėžta atsakomybė už atskaitomybę, finansinė kontrolė nepakankamai apibrėžta.	<i>Iš dalies įgyvendinta.</i> NFD 2004 m. atliko vieną patikrą vietoje TID. <i>Įgyvendinta.</i> <i>Įgyvendinta.</i> <i>Įgyvendinta.</i> Finansavimo sutarties dėl ISPA projektų įgyvendinimo tarp NF ir TID pakeitime (2003-06-02) yra detalizuotos TID teikiamos NFD ataskaitos bei šių ataskaitų pateikimo terminai.
1.1.1. Fondų valdymas ir kontrolė Nėra kontrolės procedūros, užtikrinančios, kad nacionalinis finansavimas yra skirtas prieš pradėdant įgyvendinti projektą ir yra pakankamas. NF nebendruoja su Valstybės išdo departamentu dėl nacionalinio finansavimo lėšų priežiūros. Duomenis apie nacionalinį finansavimą gauna tik iš ĮA. Nenustatyta per kiek dienų gautos ISPA lėšos iš EBK į pagrindinę banko sąskaitą turi būti pervedamos į projekto subsąskaitą. Patikrinus ĮA pateiktus dokumentus, ant jų kopijų nedaromos žymos, kad jie yra patikrinti. Palūkanų naudojimas nėra įteisintas juridškai.	<i>Įgyvendinama.</i> Užtikrinti nacionalinį bendrąjį finansavimą prieš pasirašant finansinį memorandumą iš Lietuvos pusės yra Nacionalinio ISPA koordinatoriaus / Vadovaujančios institucijos atsakomybė. <i>Rekomendacija sunkiai įgyvendinama.</i> 1) valstybės išdo departamentas nekoduoja informacijos pagal ISPA programos projektus; 2) valstybės išdas lėšas agentūroms ir galutiniams paramos gavėjams perveda pagal preliminarų poreikį, todėl valstybės išdo pervesta suma nesutampa su rangovams išmokėta suma. <i>Įgyvendinta.</i> <i>Įgyvendinta.</i> <i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i> Finansų ministerija 2004-08-27 pateikė paklausimą Europos Komisijai dėl Sanglaudos fondo palūkanų naudojimo. Atsižvelgiant į EK atsakymą numatoma parengti Finansų ministro įsakymą, kuriuo priskaičiuotos palūkanos bus priskirtos jau vykdomiems Sanglaudos fondo projektams.
1.1.2. Apskaitos procedūros, dokumentų tvarkymo sistema Apskaita nekompiuterizuota, dar nepritaikyta „Navision Financials“.	<i>Įgyvendinta.</i> Nuo 2003 m. pradžios pradėta taikyti „Navision Financials“ apskaitos sistema.

Kitų audito institucijų pastebėjimai / rekomendacijos	Rekomendacijų vykdymas
1	2
Nepildoma p(n) ataskaita, darbo procedūrų vadove nepatvirtintos balanso ir p(n) ataskaitos formos (2). Apskaitoje, registruojant mokėjimo paraišką EK, yra uždidinama turto ir įsipareigojimų suma. Nėra kontrolės procedūrų, užtikrinančių banko subsąskaitų su ĮA suderinimą. Nėra procedūrų dėl vidaus audito ataskaitų peržiūrėjimo ir komentarų atlikimo.	<i>Įgyvendinta.</i> Pildoma ISPA programos pelno / nuostolių ataskaita, kuri skirta papildomiems pinigų išmokėjimams ir gavimams registruoti. <i>Rekomendacija nebeaktuali.</i> Apskaitoje pateikus paraišką EK, EK įsipareigojimas nesumažinamas, nes yra rizika, kad EK nepatvirtins mokėjimo paraiškos ir neperves lėšų. <i>Įgyvendinta.</i> <i>Įgyvendinta.</i>
1.1.3. Vidaus auditas Neplaninės užduotys neįtrauktos į planus, planuose nenurodyti / nurodyti nekonkretūs audito tikslai, trukmė, ištekliai. Nepakankamas personalo skaičius. Nepakankamos anglų kalbos žinios. Nėra individualių apmokymų planų, nebuvo mokymų, susijusių su ISPA / ES lėšų valdymu.	<i>Įgyvendinta.</i> <i>Iš dalies įgyvendinta.</i> Audito metu dirbo 3 vyriausieji auditoriai ir skyriaus vedėja. <i>Iš dalies įgyvendinta.</i> Anglų kalbos žinios tobulinamos atitinkamuose kursuose. <i>Įgyvendinta.</i> Vidaus audito skyriaus valstybės tarnautojų mokymo plane 2004 metams numatyti atitinkamų auditorių mokymai susiję su ES lėšų valdymu.
1.1.4. Neatitikimų prevencija, veiksmai ir atskaitomybė ES auditorių siūlymu rengiamame procedūrų vadove reikėtų labiau detalizuoti neatitikimų apibrėžimą, prevenciją, aptikimą, valdymą, neatitikimų ataskaitas.	<i>Įgyvendinta.</i>
1.2. Transporto investicijų direkcija 1.2.1. Valdymas ir organizacinė struktūra, procedūrų aprašymas Atskirti TID funkcijas susijusias su ISPA programa nuo funkcijų susijusių su pasienio postų kontrole. Rekomenduojama patvirtinti ISPA projektų valdymo krypties padalinio nuostatus. Padidinti žmogiškuosius resursus ISPA funkcijoms atlikti Įsigyti reikiamas ISPA projektų valdymui atlikti patalpas. Patvirtinti procedūrų vadovą ISPA programai.	<i>Įgyvendinta.</i> Yra išskirtas ES projektų valdymo padalinys . <i>Įgyvendinta.</i> Europos Sąjungos projektų valdymo padalinio, dirbančių su ISPA projektais, nuostatai patvirtinti 2003 06 13 TID direktoriaus įsakymu Nr. 1.3-13. <i>Įgyvendinta.</i> TID įdarbino naujus darbuotojus. <i>Įgyvendinta.</i> TID nuo 2004 m. sausio mėn. turi savo atskiras institucijos patalpas. <i>Įgyvendinta.</i> ISPA įgyvendinančios agentūros darbo procedūrų vadovas patvirtintas TID direktoriaus įsakymu Nr. 1.3-13. <i>Iš dalies įgyvendinta.</i>

Kitų audito institucijų pastebėjimai / rekomendacijos	Rekomendacijų vykdymas
1	2
Aprašyti ir patvirtinti procedūras dėl neatitikimų, netikėtų patikrinimų ir viešųjų pirkimų bei sukurti atitinkamus patikros lapus.	Dalis procedūrų aprašytos ir patikros lapai numatyti TID ISPA programos darbo procedūrų vadove. Į rekomendaciją turi būti atsižvelgta rengiant Sanglaudos fondo procedūrų vadovą.
<i>1.2.2. Priežiūra ir projektų įgyvendinimas</i> Formalizuoti priežiūros ir projekto įgyvendinimo procedūras. Parengti procedūras deleguojamų funkcijų kontrolei užtikrinti (patikrų vietoje procedūras). Patikslinti bendrą atskaitomybės sistemą tarp galutinių paramos gavėjų, TID ir NF.	<i>Įgyvendinta.</i> TID (įgyvendinančioji institucija) ir LAKD (galutinis paramos gavėjas) pasirašė 2004-11-29 sutartį Nr. 4.2-6/S-1133 „Dėl įgyvendinančios institucijos ir galutinio paramos gavėjo pareigų ir atsakomybės pasiskirstymo įgyvendinant projektus, kuriems skiriama Sanglaudos fondo lėšų“. Minėtoje sutartyje numatyta, kokias ataskaitas susijusias su projekto įgyvendinimu LAKD turi teikti TID. TID vadovaudamasi LAKD pateikiamomis ataskaitomis atlieka įgyvendinamų projektų priežiūros procedūras. <i>Iš dalies įgyvendinta.</i> Patikroms vietoje skirta atskira TID procedūrų dalis parengta 2003 rugsėjį. Į rekomendaciją turi būti atsižvelgta rengiant Sanglaudos fondo procedūrų vadovą. <i>Įgyvendinta.</i> Ataskaitų teikimas apibrėžtas LAKD, TID ir NF Darbo procedūrų vadovuose. Rengiama sutartis tarp NF, TID, LAKD dėl atskaitomybės sistemos, kurią planuojama pasirašyti sutartį iki 2004 m. pabaigos.
<i>1.2.3. Fondų valdymas, kontrolė</i> Įsteigti Kontrolieriaus pareigybę ir pavesti vienam darbuotojui vykdyti kontrolieriaus funkcijas.	<i>Įgyvendinta.</i> 2004 m. rugpjūčio mėn. priimtas procedūrų kontrolierius.
<i>1.2.4. Apskaitos procedūros, dokumentų tvarkymo sistema</i> Siekiant pagerinti funkcijų atskyrimą, auditoriai rekomenduoja, kad banko išrašų ir apskaitoje užregistruotų duomenų sutikrinimą atliktų asmuo, kuris nėra įtrauktas į mokėjimo ir (ar) apskaitos funkcijas. Sukurti finansinių ataskaitų formas ir jų teikimo procedūrą, patobulinti sąskaitų planą ir buhalterinių įrašų sistemą, sukurti ir aprašyti audito sekos sistemą. Formalizuoti dokumentų registravimo, tvarkymo, kaupimo, rūšiavimo ir saugojimo sistemą. Dokumentai, reglamentuojantys ISPA lėšų administravimo tvarką neišversti į lietuvių kalbą.	<i>Įgyvendinta.</i> 2003 m. gruodžio mėn. priimtas finansų kontrolierius. <i>Įgyvendinta.</i> Numatyta TID Darbo procedūrų vadove. <i>Įgyvendinta.</i> Numatyta TID Darbo procedūrų vadove. <i>Iš dalies įgyvendinta.</i> Didesnė dalis dokumentų išversta.
<i>1.2.5. IT sistema</i> Užtikrinti TID duomenų saugumą naudojant Susisiekimo ministerijos serverį. Užtikrinti, kad slaptažodžiai būtų keičiami reguliariai.	<i>Įgyvendinta</i> <i>Iš dalies įgyvendinta.</i> Slaptažodžių keitimo procedūra aprašyta TID procedūrų vadove, tačiau minėta procedūra neįgyvendinama.
<i>1.2.6. Neatitikimų prevencija, veiksmai ir atskaitomybė</i>	

Kitų audito institucijų pastebėjimai / rekomendacijos	Rekomendacijų vykdymas
1	2
Siūloma rengiamame procedūrų vadove labiau detalizuoti neatitikimų apibrėžimą, prevenciją, aptikimą, valdymą, neatitikimų ataskaitas. Rekomenduojama, kad Nacionaliniam fondui apie neatitikimus būtų pranešama ne kas ketvirtį, o kai tik jie pastebimi ir oficialiu raštu kas mėnesį.	<i>Iš dalies įgyvendinta.</i> TID Darbo procedūrų vadove yra pateiktas neatitikimų apibrėžimas, prevencija, valdymas, neatitikimų ataskaitų pateikimo tvarka. Į rekomendaciją turi būti atsižvelgta rengiant Sanglaudos fondo procedūrų vadovą. <i>Įgyvendinta.</i> 2003 06 02 d Finansavimo sutartimi dėl ISPA projektų įgyvendinimo tarp NF ir TID yra nustatyta, kad TID ataskaitą apie pažeidimus teikia ĮVP per mėnesį nuo kiekvieno ketvirčio pabaigos. Audito metu susipažinta su neatitikimų pranešimais.
1.3. Lietuvos automobilių kelių direkcija	
<i>1.3.1. Valdymas ir organizacinė struktūra, procedūrų aprašymas</i> LAKD egzistuoja atskiros kelios aprašytos procedūros, bet nėra ISPA vadovo. Rekomenduota parengti vientisą procedūrų vadovą ISPA programai. Naudojami patikros lapai nepatvirtinti.	<i>Įgyvendinta.</i> Galutinio paramos gavėjo (kontrakto vadovybės) procedūrų vadovas (toliau Darbo procedūrų vadovas) parengtas ir patvirtintas 2003 09 11 LAKD generalinio direktoriaus V Puodžiuko įsakymu V-74. <i>Įgyvendinta.</i> Patikros lapai yra LAKD patvirtinto Darbo procedūrų vadovo sudėtinė dalis
Rekomenduojama sukurti patikros lapus viešųjų pirkimų procedūroms tikrinti.	<i>Įgyvendinta.</i> LAKD Darbo procedūrų vadove yra pateiktas konkurso dokumentų patikros lapas.
<i>1.3.2. Fondų valdymas, kontrolė</i> Rekomenduojama atidaryti atskirą banko sąskaitą kiekvienam ISPA finansuojamam projektui, iš kurios būtų pervedami mokėjimai rangovui iš ISPA ir bendrojo finansavimo lėšų. LAKD projekto „IX B koridoriaus rekonstrukcija“ ISPA daliai apmokėti panaudojo bendrojo finansavimo lėšas, kas nėra numatyta.	<i>Įgyvendinta.</i> Visiems ISPA projektams atidarytos banko sąskaitos AB „Vilniaus Bankas“ Buvo gautas LR Finansų ministerijos leidimas
<i>1.3.3. Apskaitos procedūros, dokumentų tvarkymo sistema</i> Siekiant pagerinti pareigų atskyrimą, rekomenduojama, kad banko išrašų sutikrinimo su apskaitoje užregistruotais duomenimis funkciją atliktų asmuo, kuris nėra įtrauktas į mokėjimų vykdymo ir (ar) duomenų registravimo apskaitoje funkcijas. Banko pateikiamų dokumentų ir apskaitoje užfiksuotų duomenų suderinimas atliekamas kas ketvirtį, bet nėra patvirtinamas dokumentais.	<i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i> <i>Įgyvendinta.</i> Banko dokumentų ir apskaitoje užfiksuotų duomenų suderinimas atliekamas kas mėnesį, suderinimo aktą pasirašo LAKD generalinis direktorius, vyr. finansininkė ir banko atstovas.
<i>1.3.4. IT sistema</i> Rekomenduojama kompiuterizuotos apskaitos sistemos atsargines duomenų kopijas saugoti ne LAKD patalpose. Apskaitos sistema neleidžia atsekti kiekvieną įrašą įvedusio žmogaus.	<i>Nustatėme, kad ši rekomendacija vis dar taikytina.</i> Atsarginė kopija saugoma LAKD atskiroje nuo serverio patalpoje. <i>Iš dalies įgyvendinta.</i> IT specialistas gali pamatyti, koks LAKD skyrius padarė pakeitimus, neįmanoma nustatyti, kuris asmuo atliko pakeitimą.
<i>1.3.5. Neatitikimų prevencija, veiksmai ir atskaitomybė</i> Siūloma rengiamame procedūrų vadove labiau detalizuoti neatitikimų apibrėžimą, prevenciją, aptikimą, valdymą, neatitikimų ataskaitas. Rekomenduojama, kad Nacionaliniam fondui apie neatitikimus būtų pranešama ne kas ketvirtį, o kai tik jie pastebimi ir oficialiu	<i>Įgyvendinta.</i> LAKD Darbo procedūrų vadove yra pateiktas neatitikimų apibrėžimas, prevencija, valdymas, neatitikimų ataskaitų pateikimo tvarka. <i>Iš dalies įgyvendinta.</i> Pagal Darbo procedūrų vadovą LAKD privalo raštu informuoti apie

Kitų audito institucijų pastebėjimai / rekomendacijos	Rekomendacijų vykdymas
1	2
raštu kas mėnesį.	neatitikimus, kai tik jie aptinkami; ataskaita pateikiama ISP, Ministerijos Vidaus audito tarnybai. Nacionaliniam fondui LAKD tiesiogiai apie neatitikimus nepraneša.
2. BENDRIEJI PASTEBĖJIMAI	
Finansų ministerijai rekomenduojama sukurti netikėtų patikrinimų detalizuotas gaires, kuriose būtų aprašyta rizikos analizė, pavyzdžių atrinkimas, patikrinimų apimtys, ataskaitos modelis ir jos turinys, bei patikros lapus. Vidaus audito tikrinimai atliekami visose su ISPA susijusiose institucijose (Nacionalinis fondas, Transporto investicijų direkcija, LAKD), bet dar neapima visų veiklos sričių. Turėtų būti sukurtas vidaus audito vadovas bendras visoms su ISPA susijusioms institucijoms. Rekomenduojama užtikrinti kooperaciją tarp NF ir su ISPA susijusių institucijų auditorių (Finansų ir Susisiekimo ministerijos vidaus auditorių), sukurti bendrą metodologiją, vykdyti vidaus audito personalo mokymus.	<i>Igyvendinta.</i> Už netikėtus patikrinimus atsakingos įgyvendinančiosios agentūros, kurios šias procedūras aprašė savo darbo procedūrų vadovuose. NFD atliekamų patikrinimų procedūra aprašyta darbo procedūrų vadove. Finansų ministerija 2003 m. kovo mėn. 13 d. posėdžio protokolu Nr. 1, sprendimo Nr. 5 patvirtinto rekomendacijas ES paramos lėšų vidaus auditui atlikti, tačiau minėtos rekomendacijos nepakankamai detalios. <i>Iš dalies įgyvendinta.</i> Finansų ministerija 2003 m. kovo mėn. 13 d. posėdžio protokolu Nr. 1, sprendimo Nr. 5 patvirtinto rekomendacijas ES paramos lėšų vidaus auditui, tačiau jose nėra metodikos skirtos 15 proc. Sanglaudos fondo tinkamų išlaidų patikrinimui atlikti. <i>Iš dalies įgyvendinta.</i> Organizuojami susitikimai su Valstybės kontrolės atstovais su Susisiekimo ministerijos vidaus auditoriais. Finansų kontrolės metodologijos departamentas rengia bendrą metodologiją skirtą vidaus auditoriams.